

KÖZZÉTÉTELI LISTA

Az Oktatási Hivatal által m ködtetett köznevelési információs rendszerben (KIR) a nemzeti köznevelésr l szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 24. § (4) bekezdése alapján az alábbi köznevelési intézmény a lent megjelen közzétételi adatokkal rendelkezik.

1. Intézmény adatai

OM azonosító: 201315
Intézmény neve: Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola
Székhely címe: 7562 Segesd, Iskola utca 1.
Székhelyének megyéje: Somogy
Intézményvezető neve: Horváthné Pánovics Mária Valéria
Telefonszáma: 82/598-031
E-mail címe: iskola@ivbela.hu

Közzétételi lista utolsó intézményi frissítésének dátuma: 2018.10.18.

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (fels tagozat)

2. Fenntartó adatai

Fenntartó: Kaposvári Tankerületi Központ
Fenntartó címe: 7400 Kaposvár, Szántó utca 5.
Fenntartó típusa: tankerületi központ
Képviselő neve: Stickel Péter
Telefonszáma: 0630/382-9875
E-mail címe: peter.stickel@klik.gov.hu

3. Az intézmény m kód feladatellátási helyei

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola (7562 Segesd, Iskola utca 1.)

Ellátott feladatok:

- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat)
- általános iskolai nevelés-oktatás (fels tagozat)

4. Intézmény statisztikai adatai

Összesítő táblázat az ellátott feladat szerint

2018-as statisztikai adatok alapján

	Összes feladatel látási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitólétszáma				F munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Sikeresszakmai vizsgát	Sikeresszakmai vizsgát	Osztályt erem, szaktant erem/cso portszob a összesen	Osztályo k, csoporto k száma összesen	Nem pedagógus munkakörben dolgozók nyitólétszáma	
		Összesen	ebb l			Összesen	ebb l n k	tett tanuló k száma	tett tanuló k száma			Összese n	ebb l n k
			leányok	gyógype dagógiai nevelésb en, oktatásb an résztvev k	fel ntok tatásban résztvev k								
Óvoda	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Általános iskola	2	157	82	17	0	20	16	0	0	8,00	8	7	
Szakközépiskola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Szakiskola, készségfejleszt iskola	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Szakgimnázium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Fejleszt nevelés - oktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Összesen (s01+s02+...+s07)	2	157	82	17	0	20	16	0	0	8,00	8	7	
Alapfokú m vészetoktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kollégium	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Logopédiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Nevelési tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Szakért i bizottsági tevékenység	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Konduktív pedagógiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Gyógytestnevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Pedagógiai-szakmai szolgáltatások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	
Kiegészít nemzetiségi nyelvoktatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	

Pedagógusok nyitóállománya munkaid szerint, oktatási szintenként - összesít táblázat

2018-as statisztikai adatok alapján

	Óvodá ban foglalk oztatot t	1-4. évfolya mon	5-8. évfolya mon (ált. iskolá ban, gimnáziumb an)	Gimnázium 9-12. évfolyamán, szakközépiskolában, szakiskolában, illetve szakképz évfolyamán			Szakgimnázium szakképz évfolyamán		Alapfo kú m vés zeti iskolá ban	Kollég iumban	Pedag ógiai szaksz olgálat nál, utazó gyógy pedag ógusi,	Fejlesz t nevelé s- oktatásb an	Összes en (o01+...+o04+o06 +...+o13)	Rész munkaid sból a teljes munkaid		
				közismereti tárgyat tanít	szakmai elméleti	szakm ai gyakor lati	elméle ti	gyakor lati						10 %- a alatti	10-50 %-a közötti	50 %- a feletti

				összesen	ebből szakközépiskola két éves érettségire felkészítő évf.	tárgyat		tárgyat				utazókonduktori hálózat, kiegészítő nemzetiségi nyelvo ktatás feladat						
						tanít	tanít	foglalkoztatott	munkaid ben foglalkoztatott									
Teljes munkaid s	0	9	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	
ebből n	0	9	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	
Részmunkaid s														0				
ebből n														0				
Óraadó														0				
ebből n														0				
Összesen (s01+s03+s05)	0	9	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	
ebből n (s02+s04+s06)	0	9	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	

F munkaviszony keretében, pedagógus munkakörben alkalmazott pedagógusok számának nyitóállománya pedagógus képesítés és munkakör szerint (f) - összesítő táblázat

2018-as statisztikai adatok alapján

		Intézményvezet	Intézményvezet - helyettes	Tagintézményvezet , Intézmény - egység-vezet	Tagintézményvezet - helyettes, Intézmény - egység-vezet - helyettes	Óvodai csoportfogl.	Osztálytanító	Szakos tanítást végző	Szakmai gyakorlat. okt. végző	Nyelvtanár, testnevelő, énekes-tanár	Kollégiumi nevelőtanár	Könyvtáros-tanár	Konduktor	Gyógypedagógus, konduktor		Pszichológus	Fejlesztőpedagógus	Gyógytestnvel	Egyéb	Összes (o01+o02+...+o18)	
														Logopédus	egyéb						
Pedagógus képesítés	Középfokú tanár																				
	Általános iskolai tanár	1	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
	Tanító	0	1	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	
	Tanító, speciális képesítéssel																				
	Gyógypedagógus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	Felsőfokú végzettség óvodapedagógus																				
	Középfokú végzettség óvodapedagógus																				
Szakoktató																					
Pedagógus képesítéssel rendelkező , egyéb felsőfokú végzettség	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
Pedagógus képesítéssel nem rendelkező , egyéb felsőfokú végzettség																					

Pedagógus képesítéssel nem rendelkező, szakmai tárgyra képesített																			
Pedagógus képesítéssel nem rendelkező, középfokú végzettség																			
Összesen (s01+s02+...+s12)	1	1	0	0	0	8	8	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	20

Nevelés és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben dolgozók létszáma, nyitóadatok - összesítő táblázat
2018-as statisztikai adatok alapján

	Teljes munkaidős		Részmunkaidős		Teljes és részmunkaidős összesen		M megbízásos jogviszony (megbízási szerződés)	
	Összesen	N	Összesen	N	Összesen	N	Összesen	N
Összesen (s02+s03+...+s21)	3	3	0	0	3	3	1	0
Titkár (óvodatitkár, iskolatitkár, kollégiumi titkár, egyéb titkár)	1	1	0	0	1	1	0	0
Dajka								
Gondozón és takarító								
Laboráns								
Pedagógiai asszisztens	2	2	0	0	2	2	0	0
Gyógypedagógiai asszisztens								
Könyvtáros								
Szakorvos								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szabadidő-szervező								
Pszichopedagógus								
Munkaszaki vezető								
Jelmez és viselet-táros								
Ápoló								
Hangszerkarbantartó								
Úszómester								
Rendszergazda	0	0	0	0	0	0	1	0
Pedagógiai felügyelő								
Gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő								
Szociális munkás								
Gyógytornász								

Gyermekek, tanulók számának nyitóadatai

2018-as statisztikai adatok alapján

		Évfolyamok								Össze senb lány		
		1	2	3	4	5	6	7	8			
Gyermekek, tanulók száma		22	24	20	15	19	22	16	19	157	82	
ebb I	leány	11	11	11	7	12	10	12	8	82	0	
	más településr l bejáró	0	0	1	1	0	2	0	0	4	0	
	egész napos iskolai oktatásban részesül	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	váltakozó (de-du) oktatásban részesül	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	összevont osztályba járó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	integráltan oktatott sajátos nevelési igény gyermekek, tanulók	3	2	0	5	1	1	2	3	17	6	
	beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd	0	3	4	0	1	4	2	1	15	6	
	napközis tanuló	22	24	20	15	0	0	0	0	81	40	
	délutáni egyéb foglalkozáson résztvev	0	0	0	0	19	21	16	19	75	41	
	évfolyamismétl (s14+s15)	3	0	2	0	0	0	0	0	5	2	
	ebb I	leány	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0
		eredményesen végzett, de ismételt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		évfolyamismétlésre utasított	3	0	2	0	0	0	0	0	5	2
	magántanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	ebb I sajátos nevelési igény	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	otthont nyújtó ellátásban részesül	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	hátrányos helyzet gyermekek, tanulók	3	1	2	2	1	4	0	1	14	9	
	halmozottan hátrányos helyzet gyermekek, tanulók	9	7	9	5	5	5	4	8	52	25	
	feladat-ellátási hely típusát váltott	gimnáziumból jött	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		szakgimnáziumból jött	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		szakközépiskolából, szakiskolából, készségfejleszt iskolából jött	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	a 9. évfolyamosok közül a 8. évfolyamot az el z tanévben végezte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	utolsó éves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	egy idegen nyelvet tanulók száma	0	0	0	15	19	22	16	19	91	49	
	kett idegen nyelvet tanulók száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	három vagy több idegen nyelvet tanulók száma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	nyelvoktatásban nem részesül	22	24	20	0	0	0	0	0	66	33	
	nyelvoktatás alól felmentett	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	tandíjas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	térítési díjas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül	14	8	10	6	6	9	4	8	65	35		
más településr l bejáró hátrányos helyzet gyermek, tanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
más településr l bejáró halmozottan hátrányos helyzet gyermek, tanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
kezd évfolyamos tanulók száma	22	0	0	0	0	0	0	0	22	11		
kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Az intézmény kompetenciamérési adatai az elmúlt két évb l

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

Az intézmény feladatellátási helyeinek kompetenciamérési adatai az elmúlt két évb l

001 - Segesdi IV. Béla Király Általános Iskola

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=t&id=201315&th=001>

5. Általános adatok

A felvételi lehet ségekr l szóló tájékoztató:

Iskolánk a kötelez beiskolázási körzetéb l – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkez tanköteles korú tanulót felvesz.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételér l a szül kérésének, a tanuló el z tanulmányi eredményének,

illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló elz tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

A beiratkozásra meghatározott idő:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (7) bekezdése alapján az iskolába a tanköteles tanulókat az első évfolyamra az állami intézményfenntartó központ véleményének kikérésével a kormányhivatal által meghatározott időszakban kell beíratni.

A beiratkozásra meghatározott időt az iskola honlapján, a helyi kábeltelevízióban és az óvodákban a hirdető táblákon tesszük közzé.

A fenntartó által engedélyezett osztályok, csoportok száma:

A 2018-2019-es tanévben intézményünkben évfolyamonként egy osztály indítását engedélyezte a fenntartó.

Köznevelési feladatot ellátó intézményegységenként a térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség (a továbbiakban együtt: díj) jogcíme és mértéke, továbbá tanévenként, nevelési évenként az egy felfogott megállapított díjak mértéke, a fenntartó által adható kedvezmények, beleértve a jogosultsági és igénylési feltételeket is:

Térítési díj, a tandíj, egyéb díjfizetési kötelezettség intézményünkben nincs.

A fenntartó nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelésének nyilvános megállapításai és időpontjai:

Nem releváns

A köznevelési alapeladattal kapcsolatos - nyilvános megállapításokat tartalmazó - vizsgálatok, ellenőrzések felsorolása, ideje, az Állami Számvevőszék ellenőrzéseinek nyilvános megállapításai, egyéb ellenőrzések, vizsgálatok nyilvános megállapításai:

A nevelési-oktatási intézmény nyitva tartásának rendje:

Az iskola épületei szorgalmi időben hétfőtől péntekig reggel 7:00 órától délután 16:00 óráig tartanak nyitva. A munkaidőt a munkajogi szabályok alapján az iskolaépület sportcélú helyiségei mellett az időpontban, illetve szombaton és vasárnap is nyitva tarthatók.

Éves munkaterv alapján a nevelési évben, tanévben tervezett jelentősebb rendezvények, események időpontjai:

Tanévnyitó ünnepség 2018.09.03.

Aradi vértanúk napja 2018.10.05.

Közvéleménykutatás napja 2018.10.19.

Idősek napja 2018.10.26.

Mikulás 2018.12.06.

Karácsonyi megemlékezés 2018.12.21.

Farsang 2019.02.15-16.

A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól való megemlékezés 2019.02.22.

Nemzeti ünnep 2019.03.08.

Forradalom és Szabadságharc ünnepe 2019.03.14.

Költészet napja 2019.04.11.

Megemlékezés a Holokauszt áldozatairól 2019.04.16.

Gyermeknap 2019.05.31.

A nemzeti összetartozás napja 2019.06.04.

Közalkalmazotti nap 2019.06.07.

Ballagás 2019.06.15.

Tanévzáró 2019.06.20.

A pedagógiai-szakmai ellenőrzések megállapításai a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok megtartásával:

A 2018. máj. 25-én lezajlott intézményi tanfelügyeleti látogatás megállapításai

1. Pedagógiai folyamatok

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

- Az intézményi önértékelési ciklust lezáró intézkedési terv és a stratégiai és operatív tervezés dokumentumainak összehangolása megtörténik. -A beszámolók szempontjai illeszkedjenek az intézményi önértékelési rendszeréhez.

Kiemelked területek:

--Évente megtörténik a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása. Az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén. Figyelembe veszik a kapott adatokat, azokat a fejlesztés alapjául használják fel. - A kompetenciamérések eredményét évente kiértékelik, a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez az intézmény, meghatározzák a következő tanév elvárásait.

2. Személyiség- és közösségfejlesztés

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

- Az egyes tanulók közösségi és szociális képességeinek fejlesztése (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulóakra) a DÖK programokban. - A diákönkormányzat szerepe közösségi programok szervezésében és a közösségfejlesztésben az alapidokumentumokban.

Kiemelked területek:

-Az intézmény a tanulók szociális háttérét felmérve kiemelten kezeli az egészséges és környezettudatos életmódra nevelést. Ez megjelenik a dokumentumokban és a bejárás során láthattuk, hogy a gyakorlatban is. -A pedagógia programban megfogalmazott célokat megtalálni az éves munkatervekben. A szociális hátrányok csökkentésének lehetőséget látják a közösség fejlesztésben. Az intézményben rendszeresek a közösségi programok, amelyeket a szülők bevonásával valósítanak meg (farsang, IV. Béla nap).

3. Eredmények

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

-: Kompetenciamérések eredményeinek javítása.

Kiemelked területek:

- Az intézmény valamennyi eredményének (külső, belső) elemzése, értékelése, az eredmények visszacsatolása folyamatos, példaértékű. Az eredményekről korrekt információt adnak. Mérés-értékelési módszereik beváltak, jól működnek. Az óralátogatások, hospitálások rendszere hasznos.

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

A pedagógiai munkát segítők szakemberekkel történő együttműködés a felmerülő problémák megoldásában.

Kiemelked területek:

-Belső tudásmegosztás. Munkaszervezés során szabadidő-sáv biztosítása a szakmai feladatok megoldásához. A pedagógusok és a pedagógiai munkát segítők rendszeres szakmai együttműködése.

5. Az intézmény külső kapcsolatai

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

- Az intézmény a pedagógiai programmal összhangban a vezetés irányításával külső partnerek azonosítása mellett jelölje ki a kulcsfontosságú partnereket. - .Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről részben rendelkezik tartalomleírással. Az SZMSZ-ben jelenjen meg a kulcsfontosságú partnerekkel kapcsolatos tevékenységről tartalomleírás.

Kiemelked területek:

- Az intézmény külső partnereinek tájékoztatás (az információ átadás szóbeli, papíralapú, digitális úton történik). Több kommunikációs csatornát működtet, mely hatékonyan látja el feladatát - Az intézmény részvétele a település közéletében.

6. A pedagógiai munka feltételei

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

- Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. Jellemző, hogy a már meglévő módszereket, projekteket fejlesztik tovább.

Kiemelked területek:

- Az intézmény az IKT eszközeit rendszeresen alkalmazza a nevel -oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, tanórán való alkalmazása nyomon követhet (tanmenetek). - Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapidokumentumaiban, tetten érhet k a szervezet m ködésében, és a nevel -oktató munka részét képezik (alapidokumentumokon kívül az éves munkaterv, beszámoló).

7. A Kormány és az oktatásért felel s miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott céloknak való megfelelés

A kompetencia értékelése:

Fejleszthet területek:

-A nevel -oktató munkát támogató digitális tankönyvek és segédanyagok használata.

Kiemelked területek:

- Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül (az éves munkaterv és a fejlesztési, intézkedési tervek pontos ütemezést tartalmaznak a felel sök megjelölésével). - A képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövő bel i igényeinek, elvárásainak. A pedagógusok nyitottak a szakmai továbbképzésekre.

Utolsó frissítés: 2018.10.18.

6. Speciális közzétételi lista iskolai feladatot ellátó intézményeknek

Az országos mérés-értékelés évenkénti eredményei :

<https://www.kir.hu/okmfit/getJelentes.aspx?tip=i&id=201315>

A tanulók le- és kimaradásával, évfolyamisméltésével kapcsolatos adatok:

Tanulók létszáma 158 f

szül i kérésre az 1. évfolyamot ismétli 3 f

évfolyamisméltésre utasított 0 f

sikertelen javítóvizsgát tett 2 f

Összes évfolyamismélt 5 f

Kimaradás – 16. életévét betöltötte, tankötelezettsége megsz nt 0 f

Középiskolákban - évenként feltüntetve - az érettségi vizsgák átlageredményei:

https://www.oktatas.hu/koznevelo/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/erettsegi_statistikak/!DARI_ErettsegiStat/oh.php?id=kir_int_mod&int_omkod=201315

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások igénybevéltének lehet sége:

Az osztályok száma szerint rendelkezésre álló választható összes órakeret és az egyéni felzárkóztatásra fordítható órakeret számát minden tanévben az iskola éves munkaterve tartalmazza.

Választható foglalkozások csoportjai:

- sport, játék
- tehetséggondozó
- felzárkóztató
- m vészeti
- közlekedési
- szaktárgyi szakkörök.

Szervezésüknel figyelembe vesszük a szül k, tanulók igényeit, a tantestület kínálta lehet ségeket és az engedélyezett óraszámokat.

A tanórán kívüli foglalkozásokra el z év májusában lehet jelentkezni, melyet, ha a tanév indításánál meger sít a tanuló, a tanévben kötelez számára a részvétel.

A hétfégi házi feladatok és az iskolai dolgozatok szabályai:

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyjt munkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.

A tanulószobai és napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését, és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott házi feladatokat maradéktalanul elvégezzék.

Hétfőre eltt, péntekre 1 hétfőre, kevesebb házi feladatot adjunk, legyen idő a pihenésre és kikapcsolódásra.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak szorgalmi feladat adható.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- a tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- a hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése
- típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

- Év eleji felmérés. Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése. Ha nem elégségesen megismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.

- Rövid írásbeli számonkérés. Egy adott témában való tájékozottságot, az órára való felkészülést ellenőrzi. 15-25 perces, bármikor megíratható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.

- Témazáró dolgozat. A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás-képes tudását méri. Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható és összefoglalásnak kell megjelennie. A megíratás időpontját, témakörét a diákokkal előre tudatni kell.

- Év végi felmérés. A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri. Több órás ismétlésnek kell megjelennie, előre be kell jelenteni. Súlya a témazáró dolgozattal egyenértékű.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje:

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga
- pótló vizsga
- javítóvizsga

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

-a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,

-engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehetően,

-ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehetően,

-ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehetően,

-ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható.

3. Pótló vizsgát tehetően a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkészik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet elírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel -osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal -javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK OSZTÁLYOZÓ VIZSGÁHOZ

1. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

A tanulók 20 népdalt és gyermekdalt el tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékeztető "c'-d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes löktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Etika:

- A tanuló életkorának megfelelően reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezeté tagjaival.
- A beszélgetés során betartja az udvariasság elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érti, hogy felelősök vagyunk a körülöttünk lévő világért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.
- Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint .
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Környezetismeret:

Tájékozódás az iskola épületében. Az iskola épületében és a környéken található jelek, jelzések értelmezése. Az iskolában dolgozók foglalkozásának összehasonlítása. Megszólításuk, köszönés, udvariassági formulák használata. Helyes viselkedés és megfelelő öltözködés az iskolában.

Az osztályteremben található tárgyak, bútorok megnevezése, jellemző tulajdonságaik összegyűjtése, csoportosításuk különböző szempontok szerint.

A házi kedvencek, a házban és a ház körül élő állatok megnevezése, egy-egy jellemző tulajdonságának megnevezése.

Egyszerű növényápolási munkák megnevezése és a hozzájuk tartozó néhány eszköz nevének megismerése.

Élő lények és élettelen dolgok összehasonlítása, különbségek megfogalmazása.

Az időjárás megfigyelése, az időjárásnak megfelelő öltözködés megtervezése.

Napok, napszakok, hónapok, évszakok megnevezése, sorrendezése időrend alapján.

Ismétlődő jelenségek (ritmusok) megfigyelése az ember életében, a természet működésében. Példák gyűjtése. A mozgás hatásának

megfigyelése a pulzusra és a légzésszáma.

A helyes táplálkozási és a higiénés szokások.

Az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások megismerése és gyakorlása, alkalmazása. A tanteremben található tárgyak csoportosítása különböző szempontok szerint.

Természetes és mesterséges anyagok megkülönböztetése a környezet tárgyaiban.

A környezetben lévő tárgyak csoportosítása (tűveszélyes, gyúlékony, éghető vagy éghetetlen) Égés vizsgálatán keresztül az égés feltételeinek megállapítása.

Kapcsolat keresése az égés feltételei és a tüzelés módja között. Felkészülés vészhelyzetre.

A tüzelők munkájának értékelése.

Az időjárás évszakonkénti megfigyelése. A réteges öltözködés szerepének megértése. Öltözködési tanácsok.

Évszakokhoz kötődő étrendek összeállítása. Naponta többszöri zöldség és gyümölcs fogyasztásának tudatosítása. A nyári megnövekedett folyadékigény magyarázata.

A rendszeres, nyugodt táplálkozás szerepének felismerése. Élelmiszerfajták csoportosítása tápanyagtartalmuk és energiatartalmuk alapján. Helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok felismerése, csoportosítása. A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly elérése, megtartása közötti kapcsolat felismerése. Az étkezéssel kapcsolatos szokások gyűjtése, elemzése.

Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása. Az élővilág sokféleségének tisztelete. Az életközösség növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatok felismerése.

A természetvédelem jelentőségének felismerése, az állat- és növénykertek munkájának értékelése.

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés.

Szókapcsolatok, mondatok megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, rajzkészítés. Néhány mondatos szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása. Mondat tagolása szavakra.

Szavak hangokra bontása, hangok helyének jelölése, hangok összevonása, tiszta artikuláció.

A spontán beszédre való motiváció.

A magyar ábécé minden betűjének (kis- és nagybetűk) olvasása.

Szavak, szókapcsolatok, mondatok és szövegek olvasása felkészülés után.

A magyar ábécé kis- és nagybetűinek írása, kapcsolása.

Szavak, szókapcsolatok, rövid mondatok írása másolással, tollbamondás után, valamint emlékeztetővel.

Személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

Matematika:

A tanuló:

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 20-as számkörben
- megtalálja számok helyét a számszomszédokat;
- meghatározza az egyes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására
- a matematikai jeleket +, -, =, helyesen használja
- képes összeadni, kivonni 20-as számkörben
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására mellel
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására
- ismeri az egyenes és görbe vonalakat
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat

- ismeri a szabvány mértékegységeket: m, l, kg, nap, hét, hónap, év
- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni

Vizuális kultúra:

- Képzeli el a belső képalkotás fejlődését.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása. Ismerje és nevezze meg a környezetében előforduló anyagfajtaikat. Ismerje a lakás és a tanterem berendezési tárgyait és azok rendeltetés szerinti használatát.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának felismerése, megértése.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján.
- Tudjon nagyságot, hosszúságot viszonyítani, összehasonlítani.
(hosszabb- rövidebb, kisebb- nagyobb)
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok magabiztos alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Legyen képes az útesten biztonságosan átkelni irányítással és anélkül. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés:

- Előkészítő és preventív mozgásformák
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben.
- Az iskolatáska gerincímélő hordása.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmet gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése.. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.
- Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.
- Manipulatív természetes mozgásformák
- A sporteszközök szabadidős használata igénygyé és örömforrássá válása.
- Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.
- A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban
Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.
A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.
Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben
Használható tudás természetben végzett testmozgások elnevezéséről és problémáiról.
Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

2. ÉVFOLYAM

Ének-zene:

A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt el tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékeztetve a „c’-d” hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lökötést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklnek.

Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszeri zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlesztik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Etika:

– A tanuló életkorának megfelelően reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

– Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.

– Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.

– Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezeté tagjaival.

– A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.

– Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.

– Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.

– Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.

– Érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk élő világért.

– Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.

– Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.

– Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Környezetismeret:

Alaprajz készítése az osztályteremről. Útvonalrajzok készítése a lakhely és az iskola között. Becslés és mérés alkalmazása. Az iskola elhelyezése a településen belül és annak térképén.

A környék földfelszíni formakincseinek megnevezése. Egyszerű felszínformák, és felszíni vizek felismerése.

Az energiatakarékosság lehetséges megvalósítási módjainak keresése az iskolán belül.

Alaprajz készítése a lakásról, szobáról. Az iskola és a háztartás összehasonlítása.

Különböző köznapi anyagok összehasonlítása halmazállapotuk szerint.

Köznapi folyadékok és szilárd anyagok tulajdonságainak vizsgálata tapintással, vizuálisan, szaglással, kézzel történő kísérlettel.

Tömeg- és hőmértékek leolvasása élelmiszeripari termékekről, illetve mérőeszközökről.

Példák keresése a víz halmazállapot-változásaira a háztartásban és a természetben.

Különböző anyagok viselkedésének megfigyelése vízben. Oldatok készítése. Az anyagok csoportosítása vízben való oldhatóság szerint. A meleg és hideg vízben való oldódás összehasonlítása.

A napi táplálkozásra vonatkozó szabályok. A helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok felismerése, csoportosítása.

A táplálkozás, az életmód és az ideális testsúly elérése és megtartása közötti kapcsolat felismerése. A helyes étkezési szokások megismerése, betartása, gyakorlása.

A rendszeres, nyugodt táplálkozás szerepének felismerése.

A gyorsétkezés elnyeinek és hátrányainak összegyjtése, mérlegelése.

Az ételek tárolásával kapcsolatos alapvető szabályok megismerése és betartása.

Az ételmérgezés tüneteinek felismerése, a veszélyeinek megértése.

Egyed, csoport és életközösség megkülönböztetése konkrét esetekben.

Az életközösség növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatok felismerése. Állatok csoportosítása (ragadozó, növényevő, mindenevő).

Állatok és növények megkülönböztetése egymástól.

Emlősök és madarak tulajdonságainak ismerete.

A víz halmazállapotai és a csapadékformák összekapcsolása.

Az időjárás élőlényekre gyakorolt hatásának megfigyelése, konkrét példák gyjtése.

Napi és éves ritmus megfigyelése a növény- és állatvilágban, a tapasztalatok rögzítése rajzzal vagy írásban.

Fiatalabb- idősebb összehasonlítása, külső és belső tulajdonság alapján.

Az emberi élet szakaszainak megismerése. Egyes szakaszok jellemzőinek felsorolása.

Ismert jelenségek megfigyelése az ember életében.

Az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások megismerése és gyakorlása, alkalmazása.

Magyar nyelv és irodalom:

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés a felnetekkel és a társakkal való kapcsolatokban.

Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása. Ismert szöveg gyakorlás utáni felolvasása.

A magyar ábécé ismerete, szavak, nevek betűrendnek megfelelő sorba rendezése. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése szóban és írásban. Szavak, szó szerkezetek, kijelentő és kérdő mondatok helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyezően írt szavak biztos helyesírása. Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Szavak szótagolása, elválasztása.

Szöveg tagolása mondatokra.

A kijelentő és a kérdő mondat felismerése, megnevezése, helyesírása.

A szót és a toldalék felismerése, jelölése szavakban.

A betűismeret készségi szint alkalmazása az olvasásban.

A betű, a hang, a szó, a mondat és a szöveg fogalma.

Szavak helyesírása a kiejtés szerint és szóelemzéssel.

Matematika:

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X,);
- megtalálja számok helyét a számegeyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket +, -, •, :, =, <, >, () helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;

- ismeri és helyesen alkalmazza a m veletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására m velettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az rtartalom, a tömeg és az id mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mér eszközöket;
- felismeri növekv és csökken számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni;

Vizuális kultúra:

Képzelt er , bels képalkotás fejlődése.

Az életkornak megfelelő , felismerhet ábrázolás készítése.

Az alkotótevékenységnek megfelelő , rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb kör figyelembevételével.

A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.

A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.

Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.

Alkotótevékenység és látványok, m alkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.

Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.

A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen el állított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).

A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.

Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.

Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.

Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.

A család szerepe, időbeosztása, családtagok munkamegosztása.

Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete. Egészséges veszélyérzet alakulása.

Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.

A hétköznapi életben használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása. A papír, fa, textil legfontosabb tulajdonságainak ismerete.

Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.

Építés mintakövetéssel és önállóan.

Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.

A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Igény a mozgásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Legyenek ismeretei a népi hagyományok köréből a jeles napokhoz kapcsolódóan.

Legyen tisztában azzal, hogy mi hol kapható (pl. bélyeg-posta, tej-ABC)

A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.

Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.

A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.

A medence középhehelyezete beállítása.

A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.

Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszeri kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezetői mozdulatok tanulási szempontjainak ismerete.

Fejlesztés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.

A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

Feszesség tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszeri tornagyakorlat bemutatása.

Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.

A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezetői mozdulatainak ismerete.

Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.

Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatlétika játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptermészetes és taktikai feladatmegoldásaiban

Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.

Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő játékokban.

A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése.

Törekvés arra, hogy a támadó- és védő mozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Az általános úszórendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.

Tudatos levegővétel.

Bátor vízbeugrás.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.

Az időjárási körülményeknek megfelelő öltözködés okainak ismerete.

3. ÉVFOLYAM:

Ének-zene:

A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 magyar zenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékeztető "l-a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csoportba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményeiből kiindulva, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézzelírni vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési

készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjellel, betűkottán). Az ismert dalokat olvassák kézjellel, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szolálatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjellel, betűkottáról és hangjegyre szolálatják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzeneétől. Megtudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszer típusokat. Fejlesztik formaérzéküket, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlesztik zenei memóriájukat és belső hallásukat.

Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

Etika:

- A tanulók életkoruknak megfelelő realitással rendelkezzenek saját külső és belső tulajdonságaikról.
- A tanulók lássák át társas viszonyaik szerkezetét.
- Beszélgetés során tartsák be az udvariasság alapvető szabályait.
- Ismerjék meg a hagyományokat és azok fontosságát.
- Érezzék a szeretetkapcsolat fontosságát.
- Törekedjenek

Informatika:

A tanuló

- Ismerje fel és nevezze meg a számítógép fő részeit. Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret, használatukkal, a számítógéppel kommunikálni, és életkorának megfelelő oktatási célú programokkal tevékenykedni. Elakadás, hibaiüzenet esetén tudjon segítséget kérni.
- Ismerje meg egy szövegszerkesztő és rajzoló szoftver alapvető szolgáltatásait, alkalmazásukkal tudjon (tanári segítséggel) egyszerű szöveges dokumentumot létrehozni, illetve ábrát, rajzot, illusztrációt készíteni.
- Legyen képes egyszerű, hétköznapi, illetve térbeli tájékozódási képességet fejlesztő algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani. Tudjon technológiai ábrával egyszerű ábrát készíteni.
- Ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségét és a legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. Legyen képes segítséggel információt keresni a világhálón, ismerje a netikett alapjait.
- Tudjon tájékozódni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában és innen dokumentumot választani.

Környezetismeret:

A körültekintő emberi beavatkozás jelentőségének felismerése. A vízvédelem szerepe.

Az iskolához legközelebb eső nemzeti park vagy tájvédelmi körzet megismerése, értékmunkájának megértése.

A természetvédelem és a fenntarthatóság kapcsolatának felismerése.

Az emberek közötti testi különbségek és hasonlóságok megfigyelése.

Példák alapján az öröklött tulajdonság megértése, tulajdonságok csoportosítása.

A helyes és rendszeres testápolási szokások megismerése, gyakorlása.

Személyes tapasztalat szerzése az érzékszervi és a mozgásszervi fogyatékkal élők életéről. Fogyatékkal élők elfogadása, segítése.

Vizsgálatok a mágnességgel kapcsolatban, vonzás, taszítás, a kölcsönösség felismerése. Az irányított ködésének értelmezése.

A vízkörforgalom egyes lépésein keresztül a már ismert fizikai változások (párolgás, lecsapódás) bemutatása, az ellentétes irányú folyamatok felismerése. A víztakarékosság, az édesvíz-készlet védelme, fontosságának felismerése.

Az egészségünket károsító és védő szokások csoportosítása. Az aktív és passzív pihenés, az időjárásalkalmazkodó öltözködés, az egészséges és a kevésbé egészséges élelmiszerek.

A fertőzés megelőzési módjainak gyakorlása. A lázmérő használata.

A gyógyítók munkájának elismerése, tisztelete. A megelőzés szerepének felismerése.

A mentő munkájának értékelése, tisztelete. Teendő, segítségkérés módjainak megismerése baleset esetén.

A felszíni formák megfigyelése. A település és közvetlen környezete felszíni formakincsei.

A földvilágtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben.

Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelölések megnevezése. Tájékozódás a földgömbön és a térképen.

A lakóhely elhelyezése az infrastruktúra rendszerében. Saját település megtalálása Magyarország térképén. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül.

A tömegközlekedési rendszer jelentőségének, környezeti hatásainak elemzése.

Emberi magatartásformák. Az együttélés alapvető szabályainak megbeszélése.

A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése. A bemelegítés fontosságának, az edzőmunka során a fokozatosság elvének belátása. Életközösség megfigyelése. Az élő világ szervezési szintjeinek felismerése.

Növények fejlődésének megfigyelése. A megfigyelt élő helyen talált növények csoportosítása a szerint, mely életszakaszban voltak.

Állatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).

Magyar nyelv és irodalom:

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondatral. A feldolgozott témákkal kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása.

Az igék, a főnevek és a melléknévek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása.

Begyakorolt szavakban a j/ly helyes jelölése.

Az írás eszközszintjének használata.

Pontos, megfelelő tempójú hangos olvasás.

Az ige, igeidő, igeragozás fogalmának ismerete.

A főnév és a főnévfajtái, fogalmának ismerete.

A melléknév fogalmának, a melléknév fokozásának elsajátítása.

A tanult szófajokhoz kapcsolódó helyesírási ismeretek alkalmazása.

Matematika:

A tanuló

–képes adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,

–felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,

–képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,

–értelmezi a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,

–képes az összes eset megtalálására próbálgatással,

–tud 1000-es számkörben számokat írni, olvasni,

–ismeri és értelmezi a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmát 1000-es számkörben,

–tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C);

–helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,

–képes 2, 3, 4, 10, 100 nevező törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel, elállítására hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,

–tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben,

–képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységekben,

–alkalmazza a matematika különböző területein az egyszerű becslést és a kerekítést,

–képes pontosan számolni fejben száz-as számkörben,

–biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,

–ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,

–képes a műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazására,

–ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,

–tud írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal

–képes a műveletek ellenőrzésére,

–szöveges feladatokat megold a megoldási algoritmus alkalmazásával (a szöveg értelmezése, adatok kigyjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata)

- ismeri a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- képes növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a szabály követésére,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- meg tudja határozni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- ismeri és használja a szabvány mértékegységeket: km, cl, hl, g, t, másodperc.
- képes átváltások elvégzésére szomszédos mértékegységek között,
- egyszerű gyakorlati példák esetén képes a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- egyszerű módszerekkel felismer és létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát, téglalapot,
- képes hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria elállítására,
- tudja megmérni a négyzet és a téglalap területét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, helyesen értelmezi a táblázat adatait,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagramról adatok leolvasására,
- valószínűségi játékok, kísérletek során helyesen értelmezi a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,

Vizuális kultúra:

Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.

Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkcióknak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.

Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.

A médiaszövegek elállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élő szóban.

A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.

A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása. Ismerjen néhány alapvető háztartási eszközt, szerszámot.

Használati utasítások értő olvasása, betartása.

Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalgatóskor).

Az anyagok tulajdonságai és felhasználásuk közötti kapcsolat felismerése.

Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.

Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.

Ismerje a lakás belső tereinek funkcióit.

Tanúsítson érdeklődést a népi hagyományok iránt.

A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségi szintű alkalmazása. Ismerje a kerékpáros közlekedés alapvető szabályait.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Testnevelés:

Előkészítő és preventív mozgásformák

Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

A nyújtó, erősítő és légző gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

A testnevelésórán megfelel cip és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.

A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.

Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.

A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.

A pontosság, célszerűség és biztonság igényévé válása.

A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.

Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.

Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

A tempóváltozások érzékelése és követése.

A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezetői veleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.

A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.

Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.

Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.

A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

A sportszerű viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Az uszodai rendszabályok természetessé válása, baleset-megelőzési szempontok ismerete, betartása. Kellő vízbiztonság. Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságban.

A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.

A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

A szabadidőn, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

4. ÉVFOLYAM

Angol nyelv:

Hallott szöveg értése:

A tanuló kövesse a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést.

A tanuló értse meg az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat.

Értse meg az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket.

Ismerje fel rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és legyen képes ezekből a lehetséges tartalomra

következtetni.

Szöbeli interakció:

A tanuló aktívan és örömmel vegyen részt az interakciót igényl tevékenységekben.

Beszédszándékát egyszer nyelvi eszközökkel fejezze ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva.

Tudjon a számára ismert témákról egyszer kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszer nyelvi eszközökkel reagálni.

A tanuló legyen képes minta alapján rövid párbeszédet folytatni társaival a tanult témákról.

Vegyen részt rövid, egyszer szövegek közös el adásában.

Törekedjen a célnyelvi normához közelít kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Összefügg beszéd:

A tanuló legyen képes elmondani rövid, egyszer szövegeket.

Társaival közösen legyen képes el adni egyszer szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel.

Száma ismert témákról, a környezetében el forduló tárgyakról, él lényekr l, eseményekr l legyen képes röviden, összefügg en, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

A tanuló legyen képes munkáját egyszer nyelvi eszközökkel bemutatni.

Törekedjen a célnyelvi normához közelít kiejtés, intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Olvasott szöveg értése:

A tanuló legyen képes észrevenni az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történ olvasás közötti különbségeket.

Legyen képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására.

Legyen képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után a szöveg önálló olvasására.

Legyen képes bekapcsolódni olvasást igényl játékos nyelvi tevékenységekbe.

Legyen képes követni az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát.

Legyen képes felfedezni az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban.

Íráskészség:

A tanuló legyen képes észrevenni az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történ írás közötti különbségeket.

A tanuló ismerje az adott nyelv ábécéjét.

Különböz nyelvi tevékenységek során legyen képes lemásolni, illetve leírni rövid szavakat, mondatokat.

Minta alapján legyen képes kiegészíteni egy rövid, egyszer válaszlevelet.

Legyen képes bekapcsolódni írást igényl játékos nyelvi tevékenységekbe.

Ének-zene:

A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 m zenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetb l a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zeng hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekb l kiinduló, szövegtartalmat kifejez megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid el készítés követ en tanári segítséggel kézjeln l vagy bet kottáról el bb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejl dik (ritmus osztinató, kánon).

Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképr l (kézjel, bet kotta). Az ismert dalokat olvassák kézjeln l, bet kottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szolmizálják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjeln l, bet kottáról és hangjegyr l szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenét l. Meg tudják nevezni a zenem vekben megszólaló ismert hangszer típusokat. Fejl dik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbö ség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejl dik zenei memóriájuk és bels hallásuk.

Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelel zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Etika:

– A tanuló életkorának megfelel reális képpel rendelkezik saját küls tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.

– Átlátja társas viszonyainak alapvet szerkezetét.

– Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte él emberekhez.

- Képes kapcsolatot teremteni személyekkel, kommunikálni környezete tagjaival.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érti a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érti, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő világotért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos eszközökkel kifejezze.
- Felismeri, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint .

Informatika:

A tanuló

- Ismerje fel és nevezze meg a számítógép fő részeit. Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret, használatukkal, a számítógéppel kommunikálni, és életkorának megfelelő oktatási célú programokkal tevékenykedni. Elakadás, hibaüzenet esetén tudjon segítséget kérni. Ismerje a mindennapi életben leginkább elterjedt digitális eszközöket/adathordozókat, ezek funkcióit, alkalmazási területeit.
- Ismerje meg egy szövegszerkesztő és rajzoló szoftver alapvető szolgáltatásait, alkalmazásukkal tudjon egyszer szöveges dokumentumot létrehozni, illetve ábrát, rajzot, illusztrációt készíteni.
- Legyen képes egyszeri, hétköznapi, illetve térbeli tájékozódási képességet fejlesztő algoritmusokat értelmezni, illetve végrehajtani. Tudjon technikai rajzzal egyszerű ábrát készíteni.
- Ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és a legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat. Legyen képes segítséggel információt keresni a világhálón, ismerje a netikett alapjait.
- Tudjon tájékozódni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában és innen dokumentumot választani. Legyen képes a választott dokumentum legfontosabb adatainak megnevezésére. Ismerje az információhordozók mindennapi életben leggyakrabban használt típusait. Legyen képes olvasmányairól röviden, szóban beszámolni.

Környezetismeret:

A felszíni formák megfigyelése. A település és közvetlen környezete felszíni formakincsei. A fő vízlépcsők megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben. Magyarország domborzati térképén az alapvető térképjelölések megnevezése, a szomszédos országok felsorolása.

Tájékozódás a földgömbön és a térképen. A lakóhely elhelyezése az infrastruktúra rendszerében. A nagy tájegységek felismerése Magyarország térképén. Irányok, távolságok leolvasása. Saját település megtalálása Magyarország térképén. Néhány jellegzetes magyar nevezetesség megismerése képeken, multimédián keresztül.

Utazás tervezése a lakóhely és valamely nevezetes helység között, térkép és internet segítségével.

A tömegközlekedési rendszer jelentőségének, környezeti hatásainak elemzése.

Energiatakarékosság a hétköznapi életben – információk, tapasztalatok gyűjtése. A megújuló és nem megújuló energiaforrások megkülönböztetése konkrét példák alapján.

Különböző papírfajták vizsgálata megadott szempontok alapján. Példák gyűjtése a papír felhasználására. A papírgyártás és papírkészítés példáján a házi és ipari elállítási különbségeinek megfigyelése. A szelektív gyűjtés és a tudatos fogyasztói magatartás szerepének felismerése az újrahasznosítás kapcsán.

Hasonlóságok és különbségek keresése az állati és emberi kommunikáció között.

A mimika és a testtartás szerepének elemzése egy-egy példán. Szerepjáték. Emberi magatartásformák megfigyelése különböző helyzetekben. Helyes és helytelen viselkedés, érvek és indokok keresése. Az együttélés alapvető szabályainak megbeszélése.

Mozgásjelenségek vizsgálata, a jelenségek megfigyelése az állandóság és a változás szempontjából, a változások megfigyelése. Mozgással kapcsolatos rekordok.

A rendszeres testmozgás jelentőségének felismerése.

A ló testfelépítése és életmódja. A ló és az ember kapcsolata.

A ló mozgásának megfigyelése és a különböző mozgásformáinak összehasonlítása.

Az élő világ szerveződési szintjeinek felismerése. A megfigyelt élőhely élőlényei csoportosítása (gomba, növény, állat, zöldség, gyümölcs). Az idegyűzők, idegyűzők felismerése, csoportosítása aszerint, hogy mely élőlények részét fogyasztjuk. Növényfejlődésének megfigyelése.

Állatok csoportosítása a tanult csoportok szerint (háziállat, haszonállat, vadon élő állat, illetve ízeltlábúak, halak, madarak, emlősök).

Lebomlás vizsgálata. A komposztálás szerepének felismerése. Szerves hulladékok csoportosítása a komposztálhatóság szerint.

Id mér eszközök csoportosítása (pontosság, használhatóság, esztétikum szerint).
A születéssel, gyermekvárással, az elmúlással kapcsolatos gyermeki elképzelések megbeszélése.
A Föld mozgása (forgás, Nap körüli keringés). A naptár elemei és a Föld mozgásai.
Különböz id számítási módszerek.
A távcs m kódése.
Az emberek közötti testi különbségek és hasonlóságok megfigyelése.

Beszélgetés az alultápláltságról, a mennyiség egyensúlyáról. A kapcsolatainkat befolyásoló jó tulajdonságok. Az egészséges táplálkozás elemeinek b vitése. Szent-Györgyi Albert munkássága. Néhány fontos vitamin megismerése, forrása.
A leveg szennyezettség és a légúti betegségek összefüggése.

Magyar nyelv és irodalom:

Érthet , folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. El zetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg folyamatos felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata. Szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés. Magyar költ k és írók nevéhez a megfelelő m vek kapcsolása, alkotásaik címének felelevenítése.

Rendezett, egyéni írás. A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.

A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében. Az egyalakú szótövek, a tanult toldalékok felismerése, a szavak toldalékos alakjának helyesírása.

Az igealakok felismerése, az igeköt s igék helyesírása.

A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A f nevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.

A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása önellen rzéssel.

Adott témáknak megfelelő könyvek megkeresése, használata a könyvtárban, nevel i segítséggel.

Az alsó tagozaton elsajátított ismeretek rendszerezése.

Az olvasástechnika automatizálása.

Az írástechnika automatizálása.

Jegyzet, vázlat készítése, az önálló tanulási módok elsajátítása.

Matematika:

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszer matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,
 - tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alak érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (h mérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevez j törtek megnevezésére, lejegyzésére, el állítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,
- alkalmazza az ésszer becslést és a kerekítést a matematika különböz területein,
 - tud fejben számolni száz-as számkörben,
- biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- alkalmazza a m veletek tulajdonságait, tagok, illetve tényez k felcserélhet ségét,
- ismeri és helyesen alkalmazza a m veletvégzés sorrendjét,
- képes négyjegy számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegy , osztani egyjegy számmal írásban,
- tudja a m veletek helyességének ellen rzését,
- képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigy jtése, megoldási terv, becslés, ellen rzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,

- ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokot, tudja azokat folytatni,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsz és párhuzamos egyenesek),
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
- képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszerű módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megértési a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismerés és létrehoz kockát és téglalestet, megnevezi jellemzőiket,
- felismerési a gömböt,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel elállít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap területét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,
- értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,

Vizuális kultúra:

Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkcióknak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.

A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).

Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.

A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.

Kép- és hangrögzítőeszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.

Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztés, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.

Használati utasítások értő olvasása, betartása.

Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).

A hétköznapi életben használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.

Alaprajz, nézetrajz készítése tanítói segítséggel. Mérés centiméteres pontossággal.

Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.

Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.

Önellátás otthon és az iskolában.

A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása. Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.

Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Rend, tisztaság megtartása munka közben.

Az egészséges életmód elemi szabályainak ismerete. (pl. kézmosás, mozgás, helyes táplálkozás, alvás fontossága)

Testnevelés:

El készít és preventív mozgásformák

Egyszer , általános bemelegít gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.

Önálló pulzusmérés.

A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.

A nyújtó, er sít , ernyeszt - és légz -gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.

A gyakorláshoz szükséges egyszer bb alakzatok, térformák önálló kialakítása.

Az alapvet tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.

A játékok, versenyek során er söd személyes felel sség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszer en viselkedés terén.

Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

Az alapvet hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.

A bonyolultabb játékeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.

A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, azok mozgástanulási szempontjainak (vezet m veletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel.

A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejl dés pozitív élményének meger sődése.

A pontosság, célszer ség és biztonság igénnyé válása.

A sporteszközök szabadid s használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jelleg feladatmegoldásokban

Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.

A képesszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történ fel- és leugrás.

Nyújtott karral történ támasz a támaszugrások során.

Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.

A tempóváltozások érzékelése és követése.

A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jelleg feladatmegoldásokban

A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezet m veleteinek ismerete, precizításra törekedve történ végrehajtása, változó körülmények között.

A 3 lépéses dobóritmus ismerete.

A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.

Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

A Kölyökatléтика eszköz- és versenyrendszerének ismerete.

A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.

Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az el készít játékok során.

Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése.

Törekvés a legcélszer bb játékhelyzet-megoldásra.

A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

A sportszer viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzd jelleg feladatmegoldásokban

Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.

El re, oldalra és hátra esés, tompítással.

A tolások, húzások, emelések és hordások er kifejtésének optimalizálódása.

A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.

A sportszer küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.

Az saját agresszió kezelése.

Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

Egy úszásnemben 25 méter leúszása biztonságosan.

Fejesugrással vízbe ugrás.

Az uszodai rendszabályok természetessé válása.

A tanult úszásnem fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.

A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptermikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.

A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

5. ÉVFOLYAM:

Angol:

Család

??Adatok önmagamról

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Napirend

Otthon

??Otthonom, szobáim környezetem

??Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

??Kedvenc játékaim.

??Lakóhelyem, tágabb környezetem

Étkezés

??Napi étkezések.

??Kedvenc ételeim, italaim.

??Egészséges táplálkozás.

??Receptek, főzés, sütés

Időjárás, időjárás, ünnepek

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás, időjárási jelenségek megfigyelése.

??Az én ünnepeim.

Öltözködés

??Évszakok és ruhadarabok.

??Vásárlás.

??Kedvenc ruháim.

??Divat.

Sport, szabadidő

??Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Közös időtöltés barátokkal.

??Testrészek és mozgás.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Kedvenc sportom.

??Sportversenyek.

??Szerepek, jelmezek

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Természet, állatok

??Kisállatok.

??Kedvenc állataim.

??Állatok a ház körül.

??Vadon él és állatkerti állatok.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése.

•?Rövid, egyszer tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek).

•?A tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

•?A tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszérése megértést segít, változatos feladatok segítségével.

Szóbeli interakció

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszer nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre.

•?Rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszer nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákhoz.

•?Egyszer nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása.

•?Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

Összefüggő beszéd

•?Rövid, egyszer szövegek elmondása, illetve párbeszéd eladása tanári segítséggel.

•?Egyszer nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás adása saját magáról

•?és a környezetében elforduló tárgyakról, élő lényekről, eseményekről.

•?Néhány egyszer nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata.

Olvasott szöveg értése

•?A megértést segít elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszer szövegekben az ismert neveket, szavakat.

•?Mondatok felismerése és megértése.

•?Különböző típusú, egyszer, autentikus szövegek lényegének megértése.

•?Egyszer, autentikus szövegekben néhány alapvető információ kiszérése.

•?Olvasott szövegre vonatkozó egyszer feladatok elvégzése.

•?Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszer fordulatok felismerése.

•?Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása).

Íráskészség

•?Írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszer kérdésekre.

•?Olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése.

•?Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása.

•?Rövid mondatok írása egyszer nyelvi szerkezetek felhasználásával.

Dráma és tánc:

Alkotó részvétel többféle dramatikus, illetve mozgásos-táncos tevékenységben.

Alapszintű improvizációs képességek fejlődése, erősödő biztonság a térhasználatban a mozgás és a dramatikus tevékenységek folyamán.

Konstruktív részvétel a dramatikus tevékenységek értelmezés-megbeszélésében

A tanuló képes a munkamegosztásra, érti és értékeli társai munkáját; fejlődik önismerete, képviseli saját álláspontját, és figyelembe veszi társai véleményét a közös alkotó tevékenységben.

Ismeri és használni tudja a legalapvetőbb dramaturgiai, drámaszerkezeti és színházi alapfogalmakat; képes egy színházi előadásról megfogalmazni élményeit, gondolatait.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetőül énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.

A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejező eszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

Etika:

- ?A tanuló legyen tisztában az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős azért.
- ?Legyen tudatában annak, hogy az emberek sokfélék, és fogadja el a különbségeket.
- ?Ismerje saját személyiségjegyeit és tudja utólagosan értékelni vélekedéseit, tetteit.
- ?Tudja mérlegelni, mit tekint értéknek és az alapján hozza meg döntéseit.
- ?Törekedjen különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására, rendelkezzen a konfliktusok kezelésére néhány a gyakorlatban jól használható technikával.
- ?Tartsa be a közösségekben kialakított normákat.
- ?Ismerje az internet, a média és a virtuális közösségek lehetséges veszélyeit.
- ?Tudjon pozitív és negatív példákat arra, hogy az emberi tevékenység és a modern technika hatással van a környezet, természet állapotára.
- ?Tudjon néhány példát a különböző természeti ágak és vallások közös és eltérő jellemzőire.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;

legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;

ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;

tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;

tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;

ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;

tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;

segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;

tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;

ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon egyszeri rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;

ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakterformázásokat

ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszeri összefüggéseket;

tudjon adatokat táblázatba rendezni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;

ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;

legyen képes egy fejlesztett rendszer alapszintű használatára;

a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes a böngésző program főbb funkcióinak használatára;
legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;
legyen képes a találatok értelmezésére;
legyen képes az elektronikus levelezési rendszer önálló kezelésére.

A tanuló az információs társadalom témakör végére
ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére
tudjon a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni.

Magyar nyelv és irodalom:

- ?A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazásuk.
- ?A hangsúly, dallam, tempó, szünet és a nem nyelvi kifejezőeszközök (testbeszéd) használata a kommunikációs helyzetnek megfelelően.
- ?Az élő beszéd tempójával egyező, folyamatos hangos és néma olvasás. Képesség a másolás, tollbamondás és emlékezet utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására.
- ?A tanult irodalmi és egyéb szövegek szerkezetének, tartalmának bemutatása.
- ?Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma fölismerése. Az epikai és lírai művek, a nép- és műköltészet jellemző vonásainak ismerete: a cselekmény részei, a szereplők, a szerkezet, a képiség, a zeneiség eszközei, az ütemhangsúlyos verselés.
- ?Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása elsősorban szóban.
- ?Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban.
- ?Leírás készítése tárgyról, személyről, tájról.
- ?A hang, a szó és szóelem megkülönböztetése.
- ?Az igealak szóelemeinek fölismerése.
- ?Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól.
- ?Rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése a közösen feldolgozott ismeretterjesztő, tantárgyi-szakmai és szépirodalmi szövegekben.
- ?A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése. Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.
- ?Tájékozódás a könyvtárban.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- ?Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- ?Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- ?Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- ?Néhány elem sorba rendezése különböző módszerekkel.
- ?Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- ?Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- ?Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- ?Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegegyenesen.
- ?Ellentett, abszolút érték felírása.
- ?Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- ?Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójel alkalmazása.
- ?Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.

?Becslés, ellenrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.

?A hosszúság, terület, térfogat, tartalom, id, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.

?Egyszerbb grafikonok, elemzése.

?Egyszerbb sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

?Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.

?A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körz, vonalzó célszerű használata.

?A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

?Téglalap kerületének és területének kiszámítása.

?A téglalatest felszínének és térfogatának kiszámítása.

?A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, mértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

?Egyszerbb diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

?Néhány szám számítási közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

A tanuló ismerje az ételkészítés legfontosabb alapanyagait.

Ismerjen el készítményeket.

Legyen tisztában az alapvető élelmiszer-higiéniai alapokkal.

Legyen tisztában az ételkészítés során alkalmazandó személyi-tárgyi higiénia alapjaival.

Ismerje az ételkészítés közben kialakuló baleseti veszélyhelyzeteket, azok megelőzését.

Tudjon segítséggel hidegétel-készítési technikákat alkalmazni.

Ételkészítés és tárgyalás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Ismerje a papír, a textil és a fa legfontosabb fizikai és technológiai tulajdonságait.

Ismerje és értse a vetületi ábrázolás elvét, tudjon három nézetben egyszerbb tárgyat ábrázolni.

Tudja a tárgy axonometrikus képén jelölt pontot beazonosítani a vetületi ábrán.

Ismerje a méretmegadás elemeit, ezt az ismeretét alkalmazza helyesen rajzolvasásnál.

Ismerje a vonalfajtaikat és alkalmazásukat.

Tudjon mérni milliméter pontossággal.

Ismerje a tanult kéziszerszámok balesetmentes használatának szabályait.

Munkakörnyezetében tartson rendet.

Értse, hogy a tárgykészítés tervezendő tevékenység; ismerje a tervezés alapvető lépéseit.

Tartsa szem előtt az anyagtakarékosságot.

Ismerje és alkalmazza az alapvető anyagmegmunkáló és szerelő műveleteket.

Szerezzen jártasságot a szerszám célszerű megválasztásában.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megismerése, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek elkerülése, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonalterképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

Természetismeret:

- ?A környezetben el forduló él és élettelen anyagok felismerése, csoportosítása megadott szempontok alapján, szempontok keresése.
- ?A talaj tápanyagtartalma és a növénytermesztés közötti kapcsolat felismerése.
- ?A talajszennyező és okai és következményei. Személyes cselekvés gyakorlatának és lehet ségeinek megfogalmazása.
- ?Zöldség-és gyümölcsfélék ehét növényi részeinek összehasonlítása. A termés és a termés megkülönböztetése konkrét példákön keresztül.
- ?A f bb növényi szervek és a módosult növényi részek azonosítása ismert példákön.
- ?A földigiliszta és az éti csiga megfigyelése, összehasonlítása.
- ?A kerti madarak szerepének bemutatása a kártev k megfékezésében.
- ?A megismerési módszerek alkalmazása az állatok megfigyelése és bemutatása során.
- ?A testfelépítés –életmód –él hely összefüggésének felismerése, magyarázata.
- ?A megismert állatok csoportosítása különböz szempontok szerint.
- ?Irány meghatározása a valós térben. Az irányt m ködésének mágneses kölcsönhatásként való értelmezése.
- ?A térkép és a valóság közötti viszony megértése. Eligazodás terepen térképvázlattal.
- ?A térábrázolás különböz formáinak összehasonlítása. Térképvázlat készítése a lakóhely részletér l.
- ?Felszínformák –alföld, dombtság, hegység, völgy, medence –ábrázolásának felismerése a térképen.
- ?A térkép jelrendszerének értelmezése. Különböz jelrendszer térképek elemzése, információ gy jtése.
- ?Irány és távolság meghatározása (digitális és nyomtatott) térképen.
- ?Méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggés megértése.
- ?Különböz térképek ábrázolási és tartalmi különbségeinek megállapítása.
- ?Tájékozódás hazánk domborzati és közigazgatási térképén.
- ?Tájékozódás a földgömbön és a térképen. Földrészek, óceánok felismerése különböz méretarányú és ábrázolásmódú térképeken.
- ?A nevezetes szélességi körök felismerése a térképen.
- ?Földrajzi helymeghatározás különböz tartalmú térképeken.
- ?Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvésének megfogalmazása.
- ?A Föld, a Nap és a Világegyetem közötti hierarchikus kapcsolat ábrázolása.
- ?A csillag és a bolygók közötti különbség felismerése.
- ?A sarkcsillag és egy-két csillagkép felismerése az égbolton.
- ?A Föld mozgásai és a napi, évi id számítás összefüggéseinek megértése.
- ?Az éghajlati övezetek összehasonlítása.
- ?Az évszakok váltakozásának magyarázata.
- ?A Föld gömbalakja, a napsugarak hajlásszöge és az éghajlati övezetek közötti összefüggés felismerése.
- ?Id járás-jelentés értelmezése, a várható id járás megfogalmazása piktogram alapján.
- ?A csapadék és a szél keletkezésének leírása ábra vagy modellkísérlet alapján.
- ?A fizikai jelenségek (nyomásváltozás, h mérsékletváltozás, halmazállapot változások) bemutatása a csapadék és a szél keletkezésében.
- ?Az id járási elemek észlelése, mérése. A mért adatok rögzítése, ábrázolása.
- ?Napi középh mérséklet, napi és évi közepes h ingadozás számítása.
- ?Éghajlat-módosító tényez k felismerése a példákban.
- ?Éghajlat jellemzési algoritmusának megismerése és használata
- ?Éghajlati diagramok és éghajlati térképek információtartalmának leolvasása, az adatok értékelése.
- ?A veszélyes id járási helyzetekben való helyes viselkedés szabályainak összegy jtése.
- ?Helyi környezeti problémák felismerése. Információgy jtés tanári irányítással a lakóhely környéke vizeinek min ségér l. Következtetések levonása.
- ?Felszín alatti vizek összehasonlítása, vizek különböz szempontú rendszerezése.
- ?A felszíni és a felszín alatti vizek kapcsolatának igazolása példákkal.
- ?Az id járás, a felszínforma és a belvízveszély közötti kapcsolat bizonyítása.
- ?A legjelent sebb hazai álló-és folyóvizek, a f folyó, a mellékfolyó és a torkolat felismerése a térképen.
- ?A felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégz késsége és a felszínformálás közötti összefüggés magyarázata.
- ?Az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggés magyarázata.

•Egy választott nemzeti park vizes élőhelyének, természeti értékeinek bemutatása önálló ismeretszerzés, információfeldolgozás alapján.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8-10 gyakorlattal részben önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése.

A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Stressz-és feszültségoldó módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Úszás és úszó jellegű feladatok

Választott úszásnemben készségi szint, egy másik úszásnemben 50 méteren víz biztos folyamatos úszás.

Fejesugrás és folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.

Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben.

Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböző úszásnemek gyakorlásánál.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékokban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékokban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártassági szintjének elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeinek megfelelő elsajátítása. A kar- és láblendítés szerepének ismerete az elő- és felugrások eredményességében. Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az elő- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talaj-, illetve gerendagyakorlat részben önálló összeállítása.

Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszerű kartináccsokkal és kargyakorlatokkal.

Az alaplépésekből 12-4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

A ritmikus sportgimnasztika egyszerű tartásos és mozgásos gyakorlatalemeinek bemutatása.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben zhet sportok

A tanult alternatív környezetben zhet sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak zéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történ sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha id járási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzd feladatok

Az alapvet önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra.

A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelem vállalása.

Belátása annak, hogy a küzd sportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzd jelleg feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Történelem:

A tanuló felismeri az emberi munka és a környezethez való alkalmazkodás jelent ségét, valamint a különböző emberi közösségeknek (család, törzs stb.) az egyes történelmi korokban betöltött szerepét. Tudatosulnak benne az állam különböző társadalomszervező funkciói (munka megszervezése, védelem stb.). Belátja, hogy az emberi civilizációt sokak munkája teremtette meg, valamint a múlt emlékei, maradványai megóvásra érdemesek.

Képes tankönyvi olvasmányok és képek által közvetített történetekb l ismereteket szerezni az skorról és az ókori Keletr l, valamint azok valós és a fiktív elemeinek a megkülönböztetésére a régi korokról szóló történetekben. A történetek elmesélésével fejleszti szóbeli kifejezőmódját. Megérti az id számítás jelent ségét és megismeri annak technikáját. Felismeri a történelmi térképek sajátosságait, a földrajzi térképekhez viszonyítva is. A tanuló felismeri, hogy az ókori görögöséget a közös nyelv, a mondai történetek, a vallás és az olimpiai játékok kapcsolták össze. Látja, hogy az athéniak a perzsák elleni harcokban nemcsak a földjüket, városukat védték, hanem a szabadságukat is. Értékeli az ókor h seinek közösségükért tett bátor, önfeláldozó magatartását. Megérti, hogy a történelem szerepl it, h seit els sorban a közösség érdekében tett cselekedeteik alapján értékelhetjük. Tisztában van azzal, hogy az ókori rómaiak olyan hatalmas birodalmat hoztak létre, mely a Kárpát-medence területére is kiterjedt, így fontos a pannóniai római örökségünk kulturális emlékeinek megismerése, megbecsülése és védelme.

Képes szöveges és képi információk gy jtésére, azok egymással való összevetésére ókori görög-római témákból, valamint korabeli régészeti emlékek megfigyelésére, lelet és rekonstrukció összevetése is. A megismert történelmi fogalmakat helyesen alkalmazza, az egyszer írásos forrásokat megérti, és tanári segítséggel feldolgozza. Képes történelmi események id rendbe állítására és id szalagon való elhelyezésére is. A tanuló felismeri, hogy a különböző népek vallása, kulturális, társadalmi és gazdasági tevékenysége kölcsönösen hat egymásra. Látja, hogy a közösségeket a munka tartja fenn, a gazdasági fejl és szempontjából pedig fontos az egyéni érdekelttség, valamint azt, hogy a társadalmi életet a szellemi és anyagi viszonyok együttesen határozzák meg. Érzékeli, hogy a korszak meghatározó vallási és szellemi irányzatainak (lovagi kultúra, humanizmus stb.) máig mutató hatásuk van. Felismeri a középkori keresztény államok kialakulása jelent ségét.

Képes a középkori Európa f bb változásainak a bemutatására, meghatározó vallásainak megkülönböztetésére jellegzetességeik alapján. Sokoldalúan és kritikus szemlélettel megismeri a középkori ember életét, és, szóbeli kifejező képességét fejleszti err l szóló történetek elbeszélésével. A tanuló megbecsüli az országalapítók és -épít k (uralkodók és közemberek) munkáját és emlékéit. Felismeri a közösségi összefogás, áldozatkészség és helytállás erejét a haza építésében és védelmében. Értékeli hazánk európai keresztény államközösségbe való sikeres beilleszkedését, felismeri a keresztény értékrend máig ható elemeit és azok jelent ségét. Belátja, hogy az utókor a korszak szerepl it a közösség érdekében tett cselekedeteik alapján értékeli.

Megismeri és feldolgozza a magyarság régmúltját, a tények és a vitatott kérdések (eredet, rokonság stb.) együttes feltárásával is. Felismeri a mondák és valóság közötti kapcsolatokat és ellentmondásokat egyaránt. Különböz források feldolgozása és ütköztetése révén fejleszti kritikai gondolkodását.

Vizuális kultúra:

- ?A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- ?Egyszer kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- ?Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszer mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- ?A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- ?Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- ?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszer következtetések megfogalmazása.
- ?Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- ?Reflektálás társ- és művészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- ?A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- ?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- ?Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- ?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- ?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

6. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Család

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Napirend.

Otthon

??Otthonom, szobáim környezetem

??Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak.

??Kedvenc játékaim.

??Lakóhelyem, tágabb környezetem.

Időjárás, időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás, időjárás jelenségek megfigyelése.

??Öltözködés

??Évszakok és ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

??Divat.

Sport

??Testrészek és mozgás.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Kedvenc sportom.

??Sportversenyek.

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Szabadid , szórakozás

??Szabadid s tevékenységek, kedvenc id töltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Közös id töltés barátokkal.

Város, bevásárlás, utazás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbaigazítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Az én városom/falum.

??Közlekedési eszközök.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??A helyes napirend és id beosztás.

??Id és munkamegosztás

Hallott szöveg értése

•?Rövid, egyszer tanári utasítások megértése.

•?Az ismert témához kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése.

•?A mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszer szövegekben az ismer s szavak, fordulatok felismerése, ezekben l következtetés a szövegek témájára.

•?A megértést segít feladatokra támaszkodva a lényeg és néhány konkrét információ kisz rése ismert témájú rövid, egyszer szövegekben l.

•?Néhány, a megértést segít alapvet stratégia egyre önállóbb alkalmazása.

•?Rövid, egyszer tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése.

•?Tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

•?Életkornak megfelel , ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszer autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kisz rése megértést segít , változatos feladatok segítségével.

•?Megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísér nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre.

•?Tanári ösztönzésre a hallott szövegben l kisz rt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan.

Szóbeli interakció

•?Beszédszándék kifejezése egyszer nyelvi eszközökkel, b vül szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszer nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre.

•?Rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszer nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Rövid, egyszer szövegek közös el adása; az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelít kiejtése, helyes intonációval és megfelel beszédtempóban.

•?Egyszer kérdések feltevése ismert témákhoz, szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva.

•?Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvet információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

•?Néhány egyszer , a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás).

Összefügg beszéd

•?Rövid, egyszer szövegek elmondása, illetve párbeszéd el adása tanári segítséggel.

•?Egyszer nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefügg leírás adása saját magáról és a környezetében el forduló tárgyairól, él lényekről, eseményekről l.

•?Néhány egyszer nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata.

- ?A szavak, szócsoporthoz, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása kötet szavakkal.
- ?Munkájának bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel.
- ?Ismert szöveg elmondása a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.
- ?Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték eladása társakkal.
- ?Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötet szavakkal (pl. és, de, azután).
- ?Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).

Olvasott szöveg értése

- ?A megértést segít elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert nevek, szavak és mondatok felismerése és megértése.
- ?A különböző típusú, egyszerű, autentikus szövegek lényegének megértése.
- ?Egyszerű, autentikus szövegekben néhány alapvető információ kiszűrése.
- ?Az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatok elvégzése.
- ?A készségek, képességek kreatív használata az olvasott szövegek értelmezéséhez.
- ?Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése.
- ?Egyszerű, különböző típusú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.

Íráskészség

- ?Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása.
- ?Megadott mintát követve különböző típusú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegek alkotása.
- ?Írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre.
- ?A közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése.
- ?A meglévő szókinccs, tudás képes kreatív alkalmazása az érdeklődés témájú, egyszerű szövegek írásához.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása.
- ?Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával

Ének-zene:

Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetőül énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlesztett érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.

A tanult zenei elemeket felismerik. Elkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.

Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejező eszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték

Etika:

A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.

- ?Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- ?Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- ?Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- ?Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- ?Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- ?Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- ?Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és segítséghez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- ?Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.

- ?Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- ?Ismeri a modern technika legfontosabb elnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges eljeleit.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje a számítógép részeinek és alapvet perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
 ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
 segítségével tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
 tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
 ismerjen alapvet adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon egyszer rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
 tudjon különböz dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
 ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
 használja a szövegszerkeszt nyelvi segédeszközöket;
 ismerje egy bemutatókészít -program egyszer lehel ségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
 segítségével tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
 tudjon különféle adatbázisokban keresni;
 ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

legyen képes összegy jteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
 ismerje a problémamegoldás alapvet lépéseit;
 képes legyen önállóan vagy segítségével algoritmust készíteni;
 tudjon egyszer programot készíteni;
 legyen képes egy fejleszt rendszer alapszint használatára;
 a problémamegoldás során legyen képes együttm ködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes a találatok értelmezésére;
 legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;
 legyen képes az interneten talált információk mentésére;
 ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
 szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a különböz konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
 konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
 el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

Magyar nyelv és irodalom:

- ?A beszédhelyzethez (címezett, szándék, tartalom) és a nyelvi illem alapvet szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód a kommunikáció iskolai és gyakorlati helyzeteiben.
- ?A nyelvi és nem nyelvi kifejez eszközök helyes használata az él beszédben.
- ?Különböz témájú és m fajú szövegek ért olvasása, értelmes felolvasása.
- ?Jól olvasható írás, az írásos szöveg rendezett elhelyezése.
- ?Olvasmánytartalmak összefügg ismertetése az id rend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával, a m faj és a téma

megállapítása.

- Rövid tárgyszer beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a helyzet, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a cselekmény menete. Lírai művek formanyelvének (verselés, képiség) felismerése.
- Elbeszélés, leírás, jellemzés, beszámoló készítése megbeszélte olvasmányok vagy személyes élmény alapján.
- A személyes élmény néhány mondatos megfogalmazása az olvasott irodalmi művek szereplőinek jellemével, a műben megjelenített élethelyzetekkel, érzelmekkel kapcsolatban.
- Szövegben a szavak szófajának felismerése, megnevezése, a szófajok jellemzőinek, a szófajok helyesírására, helyes használatára vonatkozó szabályoknak az ismerete és alkalmazása.
- Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése a könyvtárban, az adatok elrendezése és feljegyzése. Jártasság a korosztály számára készült lexikonok használatában.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különböző módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprokok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójel alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléktört kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, tartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Első fokú egyismeretlenes egyenletek, egyenletrendszerek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merleges, szögfelező, szögmásolás, merleges és párhuzamos egyenesek.

?Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.

?A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

?Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.

?A téglalatest felszínének és térfogatának kiszámítása.

?A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, mértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

?Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

?Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet-átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.

Ismerje a lakás, háztartás tűz- és vagyonbiztonságának alapvető szabályait.

Ismerje és értse a víz- és energiatakarékosság szükségességét, alkalmazza apró fogásait a mindennapi életben.

Tudjon zöldség- vagy dísznövényt magról szaporítani; ismerje a csírázás feltételeit.

Alkalmazza a növényápolás legfontosabb elemeit a szaporítás során (öntözés, gyomlálás).

Képes legyen a táblázatból kikeresni egy-egy növénytermesztési jellemzőt.

Ismerje a növények legfontosabb tápanyagait.

Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.

Ételkészítés és tárgyalás során a technológiák helyes alkalmazása, az eszközök szakszerű, biztonságos használata.

Ismerje az ételkészítés legfontosabb alapanyagait.

Legyen tisztában azzal, hogy az élelmiszerek tárolási ideje véges.

Ismerjen élelmiszertárolási technikákat.

Ismerjen el készítményeket.

Legyen tisztában az alapvető élelmiszer-higiéniai alapokkal.

Legyen tisztában az ételkészítés során alkalmazandó személyi-tárgyi higiénia alapjaival.

Ismerje az ételkészítés közben kialakuló baleseti veszélyhelyzeteket, azok megelőzését.

Értse a kétfázisú mosogatás szükségességét és alkalmazza azt.

Tudjon segítséggel melegétel-készítési technikákat alkalmazni: párolás, főzés, sütés.

Ismerje a tálalás alapszabályait.

Ismerje a kulturált étkezés követelményeit.

Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.

Ismerje a fémek legfontosabb fizikai és technológiai tulajdonságait.

Ismerje a méretmegadás elemeit, ezt a tudást alkalmazza helyesen rajzolásánál.

Ismerje a vonalfajtaikat és alkalmazásukat.

Tudjon mérni milliméter pontossággal.

Ismerje a tanult kéziszerszámok balesetmentes használatának szabályait.

Munkakörnyezetében tartson rendet.

Értse, hogy a tárgykészítés tervezendő tevékenység; ismerje a tervezés alapvető lépéseit.

Tartsa szem előtt az anyagtakarékosságot.

Ismerje és alkalmazza az alapvető anyagmegmunkáló és szerelő műveleteket.

Szerezzen jártasságot a szerszám célszerű megválasztásában.

Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.

Az ember közvetlen tárgyi környezetének megismerésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek elkerülése, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.

A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatosá, takarékosá és célszerűvé válása.

A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.

A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete, biztonságos alkalmazása.

Ismerje a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.

Ismerje fel és értse a forgalomirányító fényjelző készülékek jelzéseinek jelentését.

Tudja az úttesten való haladás szabályait.

Ismerje a kanyarodási szabályt.

Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit.

Ismerje fel, ha a kerékpár valamely biztonsági berendezése nem megfelelően működik.

A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.

Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonalterképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

Természetismeret:

A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából

Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülési korig változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.

Formálódjon reális énképe, értse a családi és a társas kapcsolatok jelentőségét, élete irányításában kapjon döntő szerepet az erkölcsi értékrendnek való megfelelés. Legyen embertársaival empatikus és segítőkész.

Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.

Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képes a közöttük levő kölcsönhatásokról.

Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, természetesen növényeit, a házában és háza körül élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.

Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerezés folyamatában.

Érdeklődjön a természet és a hazá iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.

Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.

Legyen képes egyszeri kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.

Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudásbővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8-10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Stressz- és feszültségoldó módszerek alkalmazása és a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékokban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékokban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szint elsajátítása.
A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.
A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.
Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.
A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.
A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.
Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.
A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.
A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességeknek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.
Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.
Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszeri kartartásokkal és kargyakorlatokkal. Az alaplépésekből 1-2-4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.
A járássok, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.
A gyakorlatvégzések során elforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.
A balesetvédelmi utasítások betartása.
Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben végzhető sportok

A tanult alternatív környezetben végzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.
A sportágak fejlesztéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.
A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.
A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.
A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdő feladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra.
A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.
Jártasság néhány önvédelmi fogásban.
A test-test elleni küzdelem vállalása.
Belátása annak, hogy a küzdő sportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.
Mások teljesítményének elismerése.
A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.
A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

Történelem:

A tanulóban tudatosul, hogy az emberi alkotótevékenység, kezdeményező képesség (tudományos felfedezések és technikai találmányok stb.) a gazdasági fejlődés meghatározó elemei. Felismeri, hogy a felfedező, újtörők töretlen hite, szilárd akarata és kitartása záloga a sikerességnek. Látja, hogy a fejlettebb népek, államok erőfölényük birtokában leigázzák, gyarmatosítják a fejletlenebbeket, valamint, hogy az államok közötti és társadalmon belüli konfliktusok nem egyszer háborúhoz vagy polgárháborúhoz vezetnek, melyek jelentős emberáldozatokkal járnak.
Felismeri a földrajzi felfedezések jelentőségét és hatását az európai és amerikai életmódra. Megérti a XVI-XVII. századi vallási megújulás okait és jelentőségét. Képes élményszerző ismeretek szerzésére a kora újkori „fényes udvarokról”, információgyűjtésére, képi és szöveges források együttes kezelésére, a történelmi és földrajzi atlasz együttes használatára. Párhuzamokat keres megismert történelmi élethelyzetek, események és mai életünk között. A hazafiságra erősítő hatása a hódítókkal szembeni védekezés, a házi önfeláldozás példáin keresztül. A tanuló felismeri, hogy az ország közösségeinek széthúzása gyengíti a társadalom védekező képességét a hódítókkal szemben, az összefogás és az egységes fellépés azonban még egy vereség esetén is a behódolás helyett megegyezést eredményezhet.
Felismeri a török terjeszkedés megállításának jelentőségét hazánk és Európa szempontjából. Érzékeli, hogy két nagyhatalom

közötti helyzetünk fokozott terhet rótt a társadalom minden rétegére. Látja a politikai megosztottság következményeit. Észleli, hogy az egyeduralkodó törekvések saját céljával ellentétes hatást válthatnak ki. Képes egymásnak ellentmondó források értékelésére. Igény felkeltése múzeumok, várak felkeresésére határokon innen és túl. A tanuló felismeri, hogy a polgárosodással párhuzamosan az szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek együttese nagy társadalmi mozgósító erővel hat. Látja, hogy a jelentős társadalmi és gazdasági átalakulásoknak egyaránt vannak győztesei és vesztesei, e folyamat vizsgálata feltárhatja a személyes és közösségi sors közötti összefüggéseket. Megérti, hogy az utókor nézőpontjából többnyire az válik történelmi személyiséggé, hősse vagy mártírrá, aki a személyes érdekei elé a közösség hosszú távú érdekeit helyezi.

Látja a középkori államok és a polgári nemzetállamok közti különbségeket. Értékeli a polgári nemzetállammá válás békés és erőszakos útjait. Hazafiságra nevelés a reformkor, a forradalom és a szabadságharc tanításának során. Megismeri és értékeli a korszak nagy történelmi személyiségei példamutató életét és munkásságát. Megismeri a reformkor legjelentősebb eredményeit, és értékeli ezek jelentőségét a korábbi magyarországi és a korabeli európai viszonyok tükrében. Képes a történelmi forrásokon túl más tantárgyak ismereteinek, információinak felhasználására, következtetések levonására történelmi térképek segítségével.

Vizuális kultúra:

?A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.

?Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.

?Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.

?A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.

?Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.

?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.

?Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.

?Reflektálás társaművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.

?A legfontosabb művészettörténelmi korok azonosítása.

?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.

?Fontosabb szimbolikus és kultúrális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.

?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.

?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Időjárás, időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás.

??Időjárás rekordok.

??Időjárás jelenségek.

??Természeti katasztrófák.

??Ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

Sport

??Testrészek és mozgás.

??Kedvenc sportom.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Extrém sportok.

??Sportversenyek, olimpia.

Szabadidő, szórakozás

??Szabadid s tevékenységek, kedvenc id töltésem.

??Internet, interaktív játékok.

??Mozi, színház, zenehallgatás, kiállítások.

??Közös id töltés barátokkal.

Természet, állatok

??Kedvenc állataim.

??Kisállatok, felel s állattartás.

??Kontinensek, tájegységek.

??Hazánk és más országok, más kontinensek él világa.

Ünnepek és szokások

??Az én ünnepeim.

??Ünnepek itthon és a nagyvilágban.

Város, bevásárlás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbaigazítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen.

??Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés

??Vakáció, nyaralás.

??Táborok, osztálykirándulás.

??Közlekedési eszközök.

??Utazás belföldön és külföldön.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??Betegségek és megelőzésük.

??Testrészek.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése.

•?A tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára.

•?A lényeg és néhány alapvet információ kiszérése az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a megértést segít, változatos feladatokra támaszkodva

•?Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérdések és kijelentések megértése.

•?Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

•?A szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszérése megértést segít, változatos feladatok segítségével.

•?Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélő gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével

Szóbeli interakció

•?Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása.

•?Törekvés a célnyelvi normához közelebbi kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

•?Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

•?Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció

fenntartása, követése, lezárása).

Összefüggő beszéd

- ?Rövid, de egyre bővülő szókinccs, egyszeri beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről.
- ?Munkája bemutatása egyszeri nyelvi eszközökkel.
- ?Egyszeri állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása.
- ?A szavak, szócsoportok, egyszeri cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése.
- ?Egyre bővülő szókinccsel, egyszeri nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témáról, felkészülés után.
- ?Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszeri kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
- ?A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.

Olvasott szöveg értése

- ?Az ismerős témáról szóló rövid szövegek megértése.
- ?Az alapvető információk megtalálása az egyszeri, hétköznapi szövegekben.
- ?Az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekben az alapvető információk kiszűrése.
- ?Az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése.
- ?Rövid, egyszeri nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témáról).
- ?Lényeges információk megtalálása egyszeri szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).
- ?Egyszeri üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése.

Íráskészség

- ?Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról.
- ?Az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszeri interakciókban.
- ?Gondolatok kifejezése egyszeri kötőszavakkal összekapcsolt mondatokba.
- ?A nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszeri szövegek írására az érdeklődés, ismert témáról.
- ?Az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.
- ?Egyszeri szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).
- ?Egyszeri szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).
- ?Gondolatok összekapcsolása egyszeri kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).

Biológia-egészségtan:

- ?Mely környezeti tényezőknek van elsődleges szerepük a növényzeti övek kialakulásában a mérsékelt övezetben?
- ?A természetes növénytakaró változása a tengerszint feletti magasság, illetve az egyenlítői távolság függvényében.
- ?A forró trópusi övezet biomjainak jellemzése (eserdő, szavanna, trópusi sivatag)
- ?A mérsékelt övezet és a magashegységek környezeti jellemzői.
- ?A mérsékelt éghajlati övezet biomjainak (keménylombú erdők, lombhullató erdőségek, füves puszták jellemzői) jellemzése (földrajzi helye, legjellemzőbb elfordulása, környezeti feltételei, térbeli szerkezete, jellegzetes növény-és állatfajai).
- ?Fajok közötti kölcsönhatások néhány jellegzetes hazai társulásban (eserdő, rét, vízvízpart).
- ?Az ember természetátalakító munkájaként létrejött néhány tipikus mesterséges (mezgazdasági terület, ipari terület, település) életközösség a Kárpát-medencében.
- ?Hogyan alakulnak ki a savas esők, és hogyan hatnak a természetre?
- ?A környezetszennyezés jellemző esetei és következményei (levegő, víz, talajszennyezés).
- ?Melyek a parlagfű gyors elterjedésének okai és következményei?
- ?Invazív és allergén növények (parlagfű).
- ?Miben hasonlít a sivatagi, illetve a hideg éghajlati állatok túlélési stratégiája?
- ?A hideg éghajlati övezet biomjainak jellemzése az extrém környezeti feltételekhez való alkalmazkodás szempontjából.
- ?Miben mások a szárazföldi és a vízi élőhelyek környezeti feltételei?
- ?A világtenger, mint élőhely: környezeti feltételei, tagolódása.
- ?A világtengerek jellegzetes élőlényei, mint a vízi környezeti feltételekhez való alkalmazkodás példái.

- ?Mi kapcsolja össze a közös élőhelyen élő fajokat?
- ?Az életközösségek belső kapcsolatait, a fajok közötti kölcsönhatások konkrét típusait.
- ?Anyag-és energiaáramlás a tengeri életközösségekben.
- ?Az élőhelyek pusztulásának okai: a prémés állatok vadászata, a túlzott halászat, a bálnavadászat, a szennyvíz, a kőolaj, a radioaktív hulladék, a turizmus következményei.
- ?Milyen veszélyekkel jár a globális fölmelegedés a sarkvidékek és az egész Föld élővilágára?
- ?A Föld globális problémái: túlnépesedés - a világ élelmezése, fogyasztási szokások – anyag-és energiaválság, környezetszennyezés – a környezet leromlása.
- ?Az élőlények csoportosításának lehetőségei.
- ?Milyen szempontok szerint lehet csoportosítani az élőlényeket?
- ?A tudományos rendszerezés alapelvei a leszármazás elve, és néhány jellegzetes bizonyítéka.
- ?Az élővilág törzsfajlásának időskálája.
- ?Baktériumok, egyszeres eukarióták, gombák, növények és állatok általános jellemzői.
- ?A növények és állatok országa jellegzetes törzseinek általános jellemzői.
- ?Hogyan tudunk különbséget tenni élő és élettelen, növény és állat között?
- ?Az élőszervezet, mint nyitott rendszer.
- ?A rendszer és a környezet fogalma, kapcsolata, biológiai értelmezése.
- ?Miért nem képes a szövetes élőlények egy-egy sejtje az összes életműködés lebonyolítására, míg az egysejtűek egyetlen sejtje igen?
- ?A biológiai szerveződés egyeden belüli szintjei, a szintek közötti kapcsolatok.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetőül énekelnek kifejezően csoportban.

A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlesztődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.

Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.

Képesek egy-egy zeneműadekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.

A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 20 alkotás) megismerték, a hallott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

Etika:

- ?A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésére és önmaga vizsgálatára.
- ?Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- ?Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- ?Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- ?Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- ?Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- ?Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- ?Kialakultak benne az európai identitás csírái.
- ?Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- ?Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, és e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- ?Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- ?Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- ?Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- ?Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- ?Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- ?Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

Fizika:

Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhet megfigyelésekből, célszerűen tervezett kísérletekből nyert bizonyítékokon alapulnak.

Váljon igényévé az önálló ismeretszerzés.

Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.

A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglévő szintjén további tanulással túl tud lépni.

Ítélje meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje az előnyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.

Legyen képes egyszer megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.

Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszer több összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.

Legyen képes egyszer arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.

Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni.

Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.

Értse meg, hogy egy adott testet érő gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mezeje okozza.

A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.

Magyarzataiban legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a hőmennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására. Tudja használni az energiafajták elnevezését. Ismerje fel a hőmennyiség cseréjének és a hőmérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát.

Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.

A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.

A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtson, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.

Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, sűrűség, az erő, a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszer esetekben.

Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást.

Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskeképpel.

Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.

Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben.

Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.

Földrajz:

A tanulók átfogó és reális képzetekkel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól). Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban. Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsek a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik. Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli

változások nagyságrendjéről. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveget, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.

Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;

ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;

tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudja különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;

tudja szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudja bemutatót készíteni;

tudja egyszeri táblázatot létrehozni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;

legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes megkeresni a kívánt információt;

legyen képes az információ értékelésére;

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;

ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;

képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás).

Kémia:

•?A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

•?Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

•?Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyérték-elektronszerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

•?Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőit, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

•?Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi életbe is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

•?Használja a megismert egyszer modelleket a mindennapi életben el forduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

•?A követelmények félkövérrel kiemelt szövegrészei a tantárgyi minimum követelményeket jelölik, amit a továbbhaladás feltételének tekintünk.

Magyar nyelv és irodalom:

•?Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különféle formáiban: felszólalás, hozzászólás.

•?A mindennapi élet problémáiról, olvasmányokról a saját vélemény megfogalmazása az érvelés szabályait követve. Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.

•?A megértést biztosító hangos és néma olvasás, szöveg folyamatos felolvasás, szövegmondás. Rendezett, egyéni íráskép.

•?Különböző típusú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekezési) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása.

•?Epikus olvasmányok, olvasott, látott drámai alkotások szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése.

•?A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.

•?A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stílus eszközeinek felismerése. Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.

•?Az egyszerű mondat részeinek, szintagmáinak megnevezése, elemzése.

•?A mondatfajták biztos megkülönböztetése.

•?A szóalkotás gyakori módjainak felismerése és elemzése.

•?A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a központozás, a tanulmányok során elforduló tulajdonnevek, a belső képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és különírás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.

•?A Magyar helyesírási szótár önálló használata.

•?A tárgyalt irodalmi művekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtár nyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.

•?Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációban és az elemző beszélgetésekben.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

•?Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.

•?Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

•?Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

•?Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.

•?Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

•?Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.

•?Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

•?A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

•?A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.

•?Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.

•?Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.

•?Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.

•?Első fokú egyenletek és egyenletrendszerek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.

•?A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.

•?Számológép egyszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.

?Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.

?Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

?A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

?Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.

?Tengelyes és középpontos tükrök szerkesztése.

?Háromszögek, speciális négyszögek és a kör területének, területének számítása feladatokban.

?A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, mértékét.

Valószínűség, statisztika

?Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

?Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

?Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon megköveteléséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.

A háztartás víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzel berendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, megkövetelések felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése.

Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.

A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elkötelezettség a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

Ismerje a háztartás víz- és energiaellátási lehetőségeit, a közszolgáltatások rendszerét

Ismerje a vízfelhasználáshoz kapcsolódó felszerelési, berendezési tárgyak, úgy mint: csap, szelep, WC öblítőtartály szerkezetét és megkövetelését.

Ismerje a háztartási szennyvíz keletkezési forrásait, az elvezetés, gyűjtés, tisztítás eljárásait, eszközeit.

Ismerje a megelőző megkövetelési elvét.

Ismerje a dugulás-elhárítás egyszerűbb módjait.

Ismerje a hulladékgazdálkodás legfontosabb elemeit: hulladékgyűjtés, hulladék tárolás, hulladék feldolgozás

Értse a szelektív hulladékgyűjtés hasznát és fontosságát.

Ismerje a komposztálás gyakorlati megvalósítását.

Ismerje a háztartásban keletkező leggyakoribb veszélyes hulladékokat.

A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.

Tudjon kerékpáros ügyességi pályán kellő biztonsággal végig menni.

Tájékozottság a közlekedési környezetben.

Tudatos közlekedési magatartás.

Tudjon mérni tízed milliméter pontossággal

Ismerje a legfontosabb gépelemeket.

Ismerje a hajtásokat és egy-két mechanizmust

Tudja a belső égésű motorok megkövetelési elvét

Ismerje a belső égésű motorok környezetkárosító hatását

Ismerje fel a kerékpár megkövetelési hibáit

Tudja elvégezni a kerékpár egyszerűbb karbantartási megköveteléseit: csapágyak tisztítása, zsírozása, a csapágy holtjátékának beállítása; gumiszerelés; fékek beállítása, fékbowdenek ápolása

Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felmunka utáni életéről, pályaválasztási lehetőségekről

mérlegelése.

Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.

A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.

A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű stressz- és feszültségoldó technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

Az erőátvitel és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, rendezett testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Úszás és úszó jellegű feladatok

A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.

Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.

A vízben mozgás prevenciósi elnyelése, a fizikai háttérrel ismeretek.

A vízben való mentés alapgyakorlatainak bemutatása.

Felkészültség, érdeklődés, segítségkérés kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése.

Sporttörténeti alaptájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőkielégítés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivételében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben végezhető sportok

A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővebb gyakorlati tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos elnyelések, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdő feladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állás- és helyzetekben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszer gy zni akarás kinyilvánítása.

A fájdalmot résben és az önfegyelemben érzékelhet fejl dés.

Történelem:

A tanuló felismeri a nemzeti öntudatra és a hazafiságra nevelés megjelenésének jellemzőit, a nemzetépítést, mint a közösségteremtés új formáját. Tudatosul benne a nemzetállamiság társadalmi összetartó ereje.

Képes a középkor és az újkor egy-egy részterületének összehasonlítására, a XIX. századi Európa és Észak-Amerika történelmének közös vonásainak egybevetésére. Felismeri, hogy a középkori és az újkori vezető államok közül néhány a XIX. században és ma is vezető szerepet tölt be a politikai és gazdasági életben. Megismeri és képes mérlegelni a tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív oldalát egyaránt. Megérti és értelmezi a változások lényegét, képes saját vélemény kifejtésére, önálló kutatómunkával történő alátámasztására. Képes az egyes események nyomán követésére és értelmezésére térképen, bizonyos tények, adatok felkutatásával.

A tanuló felismeri az uralkodói önkényt, és tudatosulnak benne a zsarnoki intézkedések hátrányai. A nemzetek közötti szembenállás feloldásaként felismeri és elfogadja a kölcsönös engedményeken alapuló megegyezés (kiegyezés) jelentőségét. Megismeri és megbecsüli a békés országépítő munka eredményeit, értékeit.

Megismeri a magyar történelem főbb csomópontjait, kiemelkedő gazdasági és társadalmi folyamatait, fontosabb történéseit a XIX. század második feléből. Megérti, hogy az adott lehetőségek minél teljesebb körű kihasználása európai összehasonlításban is jelentős előrelépést hozott. Képes elemezni a korszak eredményeit, összehasonlítva a korábbi magyarországi fejlődés ütemével, illetve a korabeli európai viszonyokkal. Értékelése egy-egy jeles politikus, személyiség munkásságát.

A tanuló felismeri az emberi élet értékeit kiélezett történelmi helyzetben, elutasítja a háború pusztításait, megérteti, elfogadja, saját feladatának érzi a hősi halottak emlékének ápolását, felismeri a békés életviszonyok jelentőségét.

Megismeri az első világháborúhoz vezető történelmi folyamatokat, benne a szövetségek kötéseket. A téma hazai vonatkozásaihoz ismereteket merít önálló gyűjtés és kutatómunkával. Képes önállóan tájékozódni, a katonai eseményeket nyomán követni a térképen. Tudatosul benne, hogy Európa történelmének addigi legvéresebb időszak az első világháború volt.

A tanuló felismeri, hogy a háborút lezáró békeket kizárólag a győztesek érdekeinek megfelelően kötötték meg. Felismeri a háború és a válságok következményeként a szélsőséges politikai erők befolyásának növekedésének és hatalomra jutásának veszélyeit, azonosítja a modern diktatórikus rendszerek jellemzőit, és elítéli azokat.

Megismeri a háború utáni rendezést és következményeit. Képes nyomán követni térképen a területi változásokat. Megérti a történelmi összefüggéseket, egyszerűbb háborús forrásokat képes elemezni. Felismeri, hogy a két világháború közötti időszak a demokráciák és diktatúrák közötti vetélkedés jegyében telt el.

A tanuló azonosítja nemzeti önvédelem és az önfeladás közötti különbséget, felismeri a politikai kalandorság jellemzőit és következményeit. Tudatosul benne a trianoni békediktátum és országvesztés igazságtalansága, és nemzeti sorstragédiaként éli meg azt. Megérti, hogy egy-egy nemzet érdekérvényesítése legtöbbször egy másik nemzet kárára történik, így a vesztes fél ezt nem egyszerűen végzetes katasztrófaaként éli meg.

Az ismeretek, információk, érvek, ellenérvek egymással szembe- és egymás mellé állításával önálló véleményt alkot az adott korszakról. Ezek alapján a korszak és szereplői tevékenységének kiegyensúlyozottan értékeli, elismerve azok eredményeit, de nem elhallgatva hibáit sem. Felismeri, hogy a két háború közötti magyar politikát döntően a trianoni döntésre választ adó revízió határozta meg. Képes térképen bemutatni a Trianont követő területi változásokat, majd a revíziók ideiglenes eredményeit.

Vizuális kultúra:

- ?Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- ?A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- ?Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- ?Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlési szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- ?Alapvetően közlési funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- ?Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- ?Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- ?A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezett feldolgozása kapcsán.

- ?A mozgóképi közlés mód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- ?Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- ?Társmai viszonyi kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- ?A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- ?Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- ?A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- ?Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8. ÉVFOLYAM:

Angol nyelv:

Család

??Én és a családom.

??Családtagok bemutatása, családfa.

??Családi események, közös programok.

??Családi ünnepek.

??Nagyszüleim világa.

Időjárás, időjárás, öltözködés

??Az óra.

??Évszakok és hónapok.

??A hét napjai és a napszakok.

??Időjárás.

??Időjárás rekordok.

??Időjárás jelenségek.

??Természeti katasztrófák.

??Ruhadarabok.

??Kedvenc ruháim.

??Divat világa.

Sport

??Testrészecskék és mozgás.

??Kedvenc sportom.

??Sportok, sportfelszerelések.

??Extrém sportok.

??Sportversenyek, olimpia.

Iskola, barátok

??Iskolám, osztálytermünk.

??Tantárgyaim, tanárain.

??Osztálytársaim, barátaim.

??Tanórán kívüli közös programjaink.

??Iskolai élet más országokban.

Város, bevásárlás

??Városok, települések, falvak.

??Épületek, utcák.

??Tájékozódás, útbiztosítás.

??Üzletek, bevásárlóközpontok, piac.

??Vásárlás.

??Látnivalók, nevezetességek a lakóhelyemen.

??Híres városok és nevezetességeik.

Utazás, pihenés

??Vakáció, nyaralás.

??Táborok, osztálykirándulás.

??Közlekedési eszközök.

??Utazás belföldön és külföldön.

Egészséges életmód

??A rendszeres testedzés.

??A helyes táplálkozás.

??Betegségek és megelőzésük.

??Testápolás.

??Mentálhigiénia

Média, kommunikáció

??Internet, interaktív játékok, közösségi oldalak.

??Infokommunikációs eszközök a mindennapokban.

??A média szerepe a hétköznapi életben.

??Testbeszéd.

Hallott szöveg értése

•?Az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése.

•?A tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára.

•?Az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélő gondolatmenetének követése.

•?A lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekben, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva.

•?Néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása

•?Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérdések és kijelentések megértése.

•?Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.

•?A szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

Szóbeli interakció

•?Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal.

•?Kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása.

•?Az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján.

•?Egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértésért, illetve a beszédpartner megértése érdekében.

•?Törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

•?Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérdések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás.

•?Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.

•?Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakerdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében.

•?Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).

Összefüggő beszéd

•?Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről.

•?Munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel.

•?Rövid, egyszerű történetek mesélése.

•?Egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása.

•?Egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata.

•?A szavak, szócsoporthoz, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati

összefüggések kifejezése.

- ?A megértést segít legfontosabb stratégiák alkalmazása.
- ?A célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
- ?Egyre bővülő szókincssel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témáról, felkészülés után.
- ?Történet elmesélése, élménybeszámoló, elre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.
- ?Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötésszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötésszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
- ?A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.

Olvasott szöveg értése

- ?Az ismeretlen témáról szóló rövid szövegek megértése.
- ?Az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben.
- ?Az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekben az alapvető információk kiszűrése.
- ?Az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése.
- ?Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).

Íráskészség

- ?Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról.
- ?Gondolatok kifejezése egyszerű kötésszavakkal összekapcsolt mondatokban.
- ?A nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszerű szövegek írására az érdeklődés, ismert témáról.
- ?Az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
- ?Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása.
- ?Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).
- ?Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés).
- ?Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témáról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása).
- ?Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötésszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).
- ?Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula).

Biológia-egészségtan:

- ?Testszervezés és a növény és állatvilágban.
- ?Az eukarióta sejt fénymikroszkópos szerkezete, a fő sejtalkotók (sejthártya, sejtplazma, sejtmag) szerepe a sejt életfolyamataiban.
- ?Minek a megfigyelésére használunk tükröt, nagyítót, mikroszkópot?
- ?A fény, illetve az elektronmikroszkóp felfedezése, jelentősége a természettudományos megismerésben.
- ?Miért keletkezik két egyforma sejt egy egysesjtől lény kettéosztódásakor?
- ?A sejtosztódás fő típusai, és szerepük az egyed, illetve a faj fennmaradása szempontjából.
- ?Az ember szövetei, fő típusai, jellemzésük.
- ?Az élő lényeket/sejteket felépítő anyagok (víz, ásványi anyagok, szénhidrátok, zsírok és olajok, fehérjék, vitaminok) és szerepük az életműködések megvalósulásában.
- ?Az emberi test síkjai, szimmetriája, formavilága, esztétikuma
- ?Milyen szerepe van a bőrnek és függelékeinek (haj, köröm) a vonzó megjelenésben?
- ?A bőr felépítése és funkciói.
- ?A bőr szerepe a külső testkép kialakításában: a bőr kamaszkori változásainak okai, következményei.
- ?Házi kozmetikumok használata, illetve hogyan válasszunk kozmetikai szereket?
- ?A bőr-és szépségápolás.
- ?A bőr védelme; bőr sérülések és ellátásuk.
- ?Bőrbetegségek (bőrallergia, fejtetveség, rüh, gombásodás).
- ?Milyen kapcsolat van az ember mozgása és fizikai munkavégzése között?
- ?A mozgás szervrendszere aktív és passzív szervei. Az ember mozgásának fizikai jellemzése (erő, munkavégzés).
- ?Hogyan alkotnak a csontok egységes belső vázot?
- ?A csontok kapcsolódása. Az ízület szerkezete. A porcok szerepe a mozgásban.

- ?Miként befolyásolja az életmód a mozgás szervrendszer állapotát?
- ?Mozgássérülések (ficam, rándulás, törés) ellátása, mozgásszervi betegségek (csíp ficam, gerincferdülés, lúdtalp) és megelőzésük.
- ?A mozgás, az életmód és az energiaszükséglet összefüggései.
- ?Miért van szüksége szervezetünknek különböző tápanyagokra (fehérjékre, szénhidrátokra és zsírokra)?
- ?Az élő lényeket felépítő szervetlen és szerves anyagok (víz, ásványi anyagok, szénhidrátok, zsírok és olajok, fehérjék, vitaminok) szerepe.
- ?A tápcsatorna részei és szerepük a tápanyagok emésztésében és felszívódásában.
- ?Melyek az alultápláltság, a túlsúly, az elhízás okai és következményei?
- ?Az egészséges táplálkozás jellemzői (minőségi és mennyiségi éhezés, alapanyagcsere, testtömeg index, normál testsúly).
- ?Hogyan jutnak tápanyaghoz és oxigénhez a szervezetünk belsejében található sejtek?
- ?A vér és alkotóinak szerepe az anyagszállításban és a véráramlásban.
- ?Miben különbözik a be- és a kilélegzett levegő összetétele, és mi a különbségmagyarázata?
- ?A légzési szervrendszer részei és működésük
- ?Hangképzés és hangadás.
- ?Milyen történések játszódnak le a szív működésekor?
- ?A keringési rendszer felépítése és működése.
- ?A táplálkozás és a légzés szerepe szervezet energiaellátásában.
- ?A vér szerepe a szervezet védelmében és belső állandóságának fenntartásában.
- ?Immunitás, vércsoportok. A védőoltások jelentősége.
- ?Milyen tényezők befolyásolják a vérkeringést?
- ?A kiválasztásban résztvevő szervek felépítése és működése.
- ?A vízháztartás és a belső környezet állandósága. A só és vízháztartás összefüggése.
- ?Hogyan függ össze a szívinfarktus a kockázati tényezőkkel?
- ?Vérzéstípusok
- ?Vérzéscsillapítók.
- ?Légzőszervi elváltozások, betegségek megelőzése.
- ?A szív és az érrendszeri betegségek tünetei és következményei.
- ?Az alapvető életfolyamatok (légzés, pulzusszám, vérnyomás, testhőmérséklet és vércukorszint) szabályozásának fontossága a belső környezet állandóságának fenntartásában.
- ?A rendszeres szűrővizsgálat, önvizsgálat szerepe a betegségek megelőzésében.
- ?Melyek az egészségügyi ellátáshoz való jog főbb ismérvei?
- ?Mi történik, ha valamelyik érzékszervünk nem, vagy nem megfelelően működik? Mit jelent a szemüveg dioptriája?
- ?A hallás és egyensúlyozás, a látás, a tapintás, az ízlelés és a szaglás érzékszervei.
- ?Miben hasonlít, és miben különbözik az EKG és az EEG?
- ?Az idegrendszer felépítése; a központi és a környéki idegrendszer főbb részei, az egyes részek felépítése és működése.
- ?A feltétlen és a feltételes reflex.
- ?A feltételes reflex, mint a tanulás alapja.
- ?Az alapvető életfolyamatok (légzés, pulzusszám, vérnyomás, testhőmérséklet és vércukorszint) szabályozásának működési alapelvei.
- ?Mely tényezők veszélyeztetik az idegrendszer egészségét?
- ?Az alkohol egészségkárosító hatásai.
- ?A lágy és kemény drogok legismertebb fajtái, hatásuk az ember idegrendszerére, szervezetére, személyiségére.
- ?A megelőzés módjai.
- ?Mi a szexualitás szerepe az ember életében?
- ?A férfi és a női szaporodási szervrendszerének felépítése és működése.
- ?Milyen változások zajlanak le a szervezetben a női nemi ciklus alatt?
- ?Elsődleges és másodlagos nemi jellemzők.
- ?A nemi hormonok és a pubertás.
- ?Az ivarsejtek termelődése, felépítése és biológiai funkciója.
- ?A menstruációs ciklus.
- ?Melyek a különböző fogamzásgátlási módok előnyei és hátrányai?

- ?A fogamzásgátlás módjai, következményei.
- ?Az abortusz egészségi, erkölcsi és társadalmi kérdései.
- ?A nemi úton terjedő betegségek kórokozói, tünetei, következményi és megelőzésük.
- ?Mely környezeti és életmódbeli hatások okozhatnak meddőséget?
- ?A fogamzás feltételei, a méhen belüli élet mennyiségi és minőségi változásai, a szülés/születés főbb mozzanatai.
- ?Hogyan változik az építő és lebontó anyagcsere aránya az egyes életszakaszokban?
- ?A méhen kívüli élet főbb szakaszainak időtartama, az egyed testi és szellemi fejlődésének jellemzői.
- ?Mikor alakul ki és meddig változik a személyiség?
- ?A serdülőkor érzelmi, szociális és pszichológiai jellemzői.
- ?A személyiség összetevői, értelmi képességek, érzelmi adottságok.
- ?Az önismeret és énteljesítés fontossága.
- ?Melyek a jó emberi kapcsolatok jellemzői?
- ?Leány és fiú, fiú és férfi szerepek a családban, a társadalomban.
- ?A családi és az egyéni (rokoni, iskolatársi, baráti, szerelmi) kapcsolatok jelentősége, szerepük a személyiség fejlődésében.
- ?A viselkedési normák és szabályok szerepe a társadalmi együttélésben.

Ének-zene:

Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt emlékeztetőül énekelnek kifejezően csoportban.

A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.

Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.

Képesek egy-egy zeneműadekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.

A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 20 alkotás) megismerték, a hallott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

Etika:

- ?Alakuljanak ki az európai identitás csírái a tanulóknál.
- ?Erősödjen a tanulóknál a más kultúrák iránti nyitottság.
- ?Ismerje fel a népcsoportok keveredésének előnyeit és nehézségeit. (előítélet, etnikai konfliktus)
- ?Értse a legfontosabb általános társadalmi normák funkcióját, s e belátás alapján fogadja el és tartsa be azokat.
- ?Legyen elképzelése saját jövőjéről, és legyen tisztában azzal, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- ?Életkorának megfelelő szinten legyen tisztában azzal, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- ?Érezze fontosnak a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- ?Képes legyen megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- ?Legyen tisztában a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel. (drog, alkohol, TV, internet)
- ?Ismerje a nagy világvallások legfontosabb tanításait. (tízparancsolat, meggyőződés, világkép, világnézet, hit, vallás, világvallás).

Fizika:

A tanuló használja a számítógépet adatrögzítésre, információgyűjtésre.

Eredményeiről tartson pontosabb, a szakszerű fogalmak tudatos alkalmazására törekvő, ábrákkal, irodalmi hivatkozásokkal stb. alátámasztott prezentációt.

Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhető megfigyelésekből, célszerűen tervezett kísérletekből nyert bizonyítékokon alapulnak.

Váljon igényévé az önálló ismeretszerzés.

Legalább egy tudományos elmélet esetén kövesse végig, hogy a társadalmi és történelmi háttér hogyan befolyásolta annak kialakulását és fejlődését.

Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.

Legyen képes a mások által kifejtett véleményeket megérteni, értékelni, azokkal szemben kulturáltan vitatkozni.

A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglévő szintjén további tanulással túl tud lépni.

Ítélje meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok előnyeit és

hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.

Legyen képes egyszer megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.

Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszer több összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.

Legyen képes egyszer arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.

Ismerje fel a fény szerepének első rend fontosságát az emberi tudás gyarapításában, ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.

A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.

Fel tudjon sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.

A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.

A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtjön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.

Ismerje az elektromossággal kapcsolatos biztonsági szabályokat, az elektromos áramkör részeit, képes legyen egyszer egyenáramú áramkörök összeállítására, és azokban az áramerősség mérésére.

Tudja, hogy az áramforrások jellemzője a kvanitatív jellemzője a feszültség.

Tudja, hogy az elektromos fogyasztón energiaváltozás és átalakulás jön létre.

A tanuló képes legyen az erők alapvető szerkezetét bemutatni.

Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő állítása terheli a környezetet.

Földrajz:

Legyen átfogó ismeretük földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és társadalomföldrajzi sajátosságairól, lássák azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét. Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében. Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.

Ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban. Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal. Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.

Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.

Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni országokat és tipikus tájakat. Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók bizalommal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Informatika:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét,

ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;

ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;

tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

lássa át a problémamegoldás folyamatát;

tudjon egyszeri vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes elkészíteni az információt weben történő publikálásra;

tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;

ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;

ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;

ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;

legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a választott forrásokat képes alkotóan és etikusán felhasználni a feladatmegoldásban;

egyszeri témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Kémia:

A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.

Ismerje néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelentős szervetlen és szerves vegyület tulajdonságait, egyszerűbb esetben ezen anyagok előállítását és a mindennapokban előforduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.

Tudja, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.

Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.

Tudjon egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és tudja ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.

Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi életbe is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.

Használja a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.

Megszerzett tudását alkalmazva hozzon felelős döntéseket a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, vállaljon szerepet személyes környezetének megővésében.

Magyar nyelv és irodalom:

Magyar nyelv

Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése és alkotása

- ?A tanuló eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Képes álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni.
- ?Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.
- ?Képes a különböző megjelenés és m fajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegben információk visszakeresésére.

Olvasás, szövegértés

- ?Képes irodalmi, ismeretterjesztő és publicisztikai szövegek önálló olvasására, megértésére.
- ?Képes a szöveg ért befogadását biztosító olvasásra, különféle m fajú szövegek kifejező felolvasására.
- ?Tudja a szövegelemzés alapvető eljárásait önállóan alkalmazni: a lényeg kiemelése, adatkeresés, ok-okozati kapcsolatok felfedezése, vázlatkészítés.
- ?Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.

Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.

Írás, fogalmazás

- ?Írása jól olvasható, esztétikus.
- ?Rendelkezik a tanulmányokhoz szükséges eszközszintű íráskészséggel.
- ?Képes a feldolgozott m vekről, olvasmányélményekről, színházi előadásról összefoglalás készítésére a témának, a kommunikációs alkalomnak megfelelő stílusban felelet vagy rövid írásos beszámoló formájában.
- ?A tanuló ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára.
- ?Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- ?Képes néhány tömegkommunikációs m fajban való kreatív szövegalkotásra (hír, interjú, riport, tudósítás), hagyományos és új típusú önéletrajz írására.

Helyesírás

- ?Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. Ismeri és alkalmazza a párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függő, függő) helyes írásmódját.
- ?A tanuló a helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.

A nyelv szerkezete és jelentése

- ?Az egyszerű és összetett mondatok megkülönböztetése. Az alárendelő és mellérendelő összetett mondatok: a tagmondatok közötti tartalmi-logikai és/vagy grammatikai viszony felismerése.
- ?A mellérendelő összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen típusú mondatok alkotása.
- ?Az alárendelő összetett mondat fajtáinak felismerése, ilyen mondatok alkotása és ábrájuk jelölése.
- ?A főmondat és mellékmondat fogalma, az utalószó és a kötőszó szerepe.
- ?A többszörösen összetett mondatok felismerése és a mondat ábrájának leírása.
- ?A szóösszetételek típusai. Az alárendelő szóösszetételek fajtái és helyesírásuk. A mellérendelő szóösszetételek fajtái és helyesírásuk.
- ?A szóképzés fogalma, és leggyakoribb képzések ismerete.
- ?A ritkábban használt szóalkotási módok felismerése: szóelvonás, szóvegyülés, mozaikszó-alkotás.

A nyelv állandósága és változása

- ?A nyelvrokonság fogalma. Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között.
- ?A szókincs változása: szókincsünk ősi elemeinek, idegen szavaknak és jövevényszavaknak az ismerete, megkülönböztetése.

Magyar irodalom

Kisepikai alkotások - prózai és verses, pl. novella, elbeszélés, kisregény, anekdota, karcolat, komikus eposz, ballada

- ?A tanuló képes a könnyebben besorolható m vekről m fajta azonosítására, 8–10 m fajta nemekbe tud sorolni, és a m nemek lényegét meg tudja fogalmazni.
- ?Móricz Zsigmond: Hét krajcár (novella, tragikomikum)

Nagyepikai alkotás – regényelemzés

- ?A különböző regénytípusok (pl. fejlődésregény, történelmi regény, példázatos regény) m fajta jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tárni.
 - ?Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélőmód eltérését.
 - ?Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig (ifjúsági regény) /kötelező olvasmány/
 - ?A m cselekménye, szerkezete, a szereplők cselekedeteinek, jellemének megértése
- Lírai és átmeneti m fajok, m típusok - óda, dal, epigramma, elégia, ekloga, életkép, tájlíra,

hangulatlíra, gondolati líra

- Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művein alapján (elsősorban 20. századi alkotások).
- Felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait. Felfedez műfaji és tematikus-motívikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat.
- Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és idő szerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása).
- A megismert műfajok stílus eszközeinek megnevezése tárgyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal. Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.
- Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum.

Stílusirányzatok a 20. század elején (klasszikus modernség)

- Nyugat szerepe, hatása;
- A megjelölt írók, költők pályaképe.
- A felsorolt művekben felismeri az irányzatok jellegzetességeit, főbb vonásait;
- A felsorolt művek műfaji sajátosságainak bemutatása, az irodalmi fogalmak alkalmazása.
- Ady Endre. A föl-földobott kő, /memoriter/ Lédával a bálban, rizem a szemed /memoriter/, A magyar Ugaron (a szimbolista tájvers).
- Babits Mihály. Impresszionista tájversek. Új leoninusok (rímes disztichon, hexameter, pentameter), Messze... messze ...
- Juhász Gyula. Tiszai csönd (impresszionista tájvers), Milyen volt... /memoriter/
- Kosztolányi Dezső. A szegény kisgyermek panasza című ciklusból részletek: Már néha gondolok a szerelemre, Mostan színes tintákról álmodom (versciklus), Tükörponty (lélektani novella)
- Tóth Árpád. Körüti hajnal /memoriter/ (tájvers, szinesztézia)
- József Attila: Curriculum Vitae (részletek) Tiszta szívvel /memoriter/, Születésnapomra
- Radnóti Miklós: Nem tudhatom /memoriter/, Hetedik ecloga (ekloga, időmértékes verselés, hexameter), Razglednicák (óda, sormetszetes jambikus sorok).
- Nagypikai alkotás az ifjúsági és/vagy a szórakoztató irodalom köréből - magyar vagy világirodalom, regényelemzés
- Képes néhány egyszerűbb meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum. Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.
- Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (novellaszerű humoreszkek sorozata, ciklusa) /részletek a műből/

Drámai műfajok - egy tragédia és/vagy egy komédia

- Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.
- Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: tragédia, komédia, dialógus, monológ.
- William Shakespeare: Romeo és Júlia

A média kifejezőeszközei

- Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival.
- Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, a kódási módjának legfőbb jellemzőit.
- Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

Matematika:

Gondolkodási és megismerési módszerek

• Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.

• Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.

• Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.

• Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.

• Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

• Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete,

helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.

?Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.

?A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.

?A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.

?Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.

?Egyszeres algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.

?Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.

?Első fokú egyenletek és egyenletrendszerek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számszerűen.

?A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.

?Számológép egyszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

?Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.

?Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.

?Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

?A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

?Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.

?Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képeinek szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).

?A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.

?Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.

?A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, mértékét.

Valószínűség, statisztika

?Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

?Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

?Zsebszámológép egyszerű használata statisztikai számításokban.

Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Technika, életvitel és gyakorlat:

Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon megköveteléséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.

A háztartás elektromos berendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelősen használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, megzavarások felismerése.

Tudjon egyszerű karbantartási, javítási munkákat önállóan elvégezni.

Ismerje a biztosító szerepét az áramkörben.

Tudja védőföldelés megkövetelési elvét.

Tudja a kétfázisú szigetelés megkövetelési elvét.

Ismerje az egyszerű áramkör, a váltókapcsolás és a csillárkapcsolás kapcsolási rajzát, tudja ezeket modellezni.

Az energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.

Elkötelezettség a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

Tájékozottság a közlekedési környezetben.

Tudatos közlekedési magatartás.

Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felmunka utáni életéről, pályaválasztási lehetőségekről

mérlegelése.

Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.

Ismerje a vállalkozói lét és az alkalmazotti helyzet előnyeit és hátrányait.

Ismerje a család jövedelemforrásait és a kiadások összetételét.

Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése.

A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.

A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

Testnevelés:

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű stressz- és feszültségoldó technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

Az erőátvitel és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, rendezett testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Úszás és úszó jellegű feladatok

A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.

Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.

A vízben mozgás prevenciós előnyeiről, a fizikai háttérrel ismeretek.

A vízben való mentés alapgyakorlatainak bemutatása.

Felérősségérzet, érdeklődés, segítség kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kulturált kifejezése.

Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon és a választott tornaszeren növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.

Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivételében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben végezhető sportok

A helyben választott rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővebb gyakorlati tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagainak elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdő feladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állásküzdelemben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszer egy zni akarás kinyilvánítása.

A fájdalomt résben és az önfegyelemben érzékelhet fejl és.

Történelem:

Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok el zményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.

A múltat és a történelmet formáló, alapvet folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejl ésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszer , átélhet erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.

Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejl ését.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti h sök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak f bb jelenségeit, jellemz it, szerepl it, összefüggéseit.

Ismerje a magyar történelem f bb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szerepl inek azonosítására és egy-egy korszak f bb kérdéseinek felismerésére.

Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és id ben eltér fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.

Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltér társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lév kapcsolatok széleskör rendszere épült ki.

Tudja, hogy Európához köthet k a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.

Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiség él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintend k.

Tudja, hogy a társadalmakban eltér jogokkal rendelkező és vagyoni helyzet emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.

Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyeget globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.

Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.

Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni és egyszer következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekb l, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gy jteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeges kiemel jegyzetet.

Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gy jteni, kisel adást tartani, illetve érvelni.

Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.

Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gy jt munkával szerzett ismereteir l, és kisel adást tartani.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvet emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.

Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.

Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szerepl it azonosítani, illetve egyszer családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehet ségeket.

Vizuális kultúra:

Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.

A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.

Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.

Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlési szándéknak megjelölésének értelmezése, és következtetések megfogalmazása.

Alapvetően közlési funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.

Az épített és tárgyi környezet elemzési megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.

Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.

A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszeres feldolgozása kapcsán.

A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervezési alapeszközeinek felismerése.

Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.

Társaművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.

A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.

Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.

A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.

Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Az iskolai osztályok száma és az egyes osztályokban a tanulók létszáma:

1.osztály 22 f

2.osztály 24 f

3.osztály 20 f

4.osztály 15 f

5.osztály 19 f

6.osztály 22 f

7.osztály 16 f

8.osztály 19 f

Utolsó frissítés: 2018.10.18.

7. M kódását meghatározó dokumentumok

Szervezeti és működési szabályzat:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/MUKSZAB-201315-0

Házirend:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/HAZIREND-201315-0

Pedagógiai program:

https://www.kir.hu/kir2_info/pub/DokLetolt/PEDPROG-201315-0

A közzétételi lista letöltésének dátuma:

2019. január 18.